

የኢትዮጵያ ኢነርጂ ባለስልጣን

የአሥር ዓመት የልማት መሪ እቅድ (2013-2022)

ሐምሌ 2012 ዓ.ም.

አዲስ አበባ

ማ ው ጫ

ር እ ስ

1. መግቢያ	2
2. የባለሥልጣኑ አፈጻጸም ግምገማ	3
3. የኢኮኖሚና የማህበራዊ ልማት አፈጻጸም ግምገማ	5
4. የባለሥልጣኑ ስትራቴጂክ ዳሰሳ	9
5. የትኩረት አቅጣጫዎች ፣ መስኮች፤ ዓላማና ግብ	10
6. የአስር ዓመቱ ዕቅድ ዋና ዋና ዒላማዎች	20
7. ዋና ዋና ግቦች ዕቅድ	24
8. ወሳኝ የሆኑ ሰብዓዊና ቁሳዊ ሀብቶች	29
9. ለመሪ ዕቅዱ ማስፈፀሚያ አስቸኳይ ሁኔታዎች	29
10. የክትትልና ግምገማ ሥርዓት	30
11. የፋይናንስ ፍላጎት	34
12. የሰው ኃይል ፍላጎት	37

1. መግቢያ

በሀገራችን አሁን ባለው ነባራዊ ሁኔታ መንግስት የልማቱ ዋና መሪ፣ አንቀሳቃሽና ተዋናይ በመሆኑ ቀጣይነት ያለው የትራንስፎርሜሽን እንቅስቃሴ እውን ለማድረግ ብቃት ያላቸው የመንግስት ፖሊሲዎችንና ስትራቴጂዎችን በአግባቡ እና በብቃት የሚያስፈፅሙና የሚፈፅሙ የመንግስት ተቋማት ያስፈልጋሉ።

ከእነዚህም የመንግሥት ተቋማት አንዱ የውኃ መስኖና ኢነርጂ ሚኒስቴር ሲሆን ሚኒስቴር መ/ቤቱ ያዘጋጀውን የአስር አመት የልማት መሪ ዕቅድ ላይ በመመርኮዝና የባለሥልጣኑ የ2012 እቅድ መነሻ በማድረግ እንዲሁም የአገሪቱን የኃይል ፍላጎትና አቅርቦት ለማሟላት እየተደረገ ያለውን የትኩረት አቅጣጫ ተከትሎ የባለድርሻ አካላትና የህብረተሰብ ክፍሎችን በማስተባበር በኢነርጂ ልማት ላይ የሚታዩ አሉታዊ ሁኔታዎችን በአግባቡ በመቆጣጠር ተከታታይነትና አስተማማኝነት ያለው የኃይል አቅርቦት እንዲኖር ለማስቻል የአምስት አመት መሪ እቅድ ተዘጋጅቷል።

ይህ የአስር አመት መሪ ዕቅድ ዋና ዓላማ የኢነርጂ ዘርፍ አሁን ከሚገኝበት ዝቅተኛ ደረጃ ከፍ በማድረግ የኢነርጂ ዘርፍ ለኢኮኖሚው ጉልህ አስተዋፅኦ እንዲያደርግ የቁጥጥር ሥራውን ማጠናከር ነው።

በዚህ የኢነርጂ ዘርፍ ዕቅድ ውስጥ የሚከተሉት አራት ዋና ዋና የትኩረት አቅጣጫዎች ተቀምጠዋል።

- በህግና ስታንዳርድ መሠረት የሚሰሩ ተቋማት
- ኢነርጂን በቁጠባና ደህንነት መርሆዎች መሠረት መጠቀም የቻለ ማህበረሰብ
- ውጤታማና የተሻሻለ የኢነርጂ ዘርፍ ተቋም አደረጃጀት
- ብቃት ክህሎትና ሥነ ምግባር ያለው የሰው ኃይል

2. የባለሥልጣኑ አፈጻጸም ግምገማ (ከ2008-2012 በጀት አመት)

ተ. ቁ	የና ዋና ተግባራት	መለኪያ	ከ2008 - 2012 አመት			ምርመራ
			ዕቅድ	ክንወን	አፈጻጸም በ%	
1	የብቃት ማረጋገጥና ቴክኒካል ፊት-ሌሽን					
	የኤሌክትሪክ ኢንስታሌሽን ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት መስጠት	ቁ/ር	2895	1540	53	
	የኤሌክትሪክ ኢንስታሌሽን ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ማደስ	ቁ/ር	2795	2059	>100	
	በኤሌክትሪክ ኃይል ማመንጫ፣ ማከፋፈያ ጣቢያ፣ ማስተላለፊያ፣ ማከፋፈያ ኔትወርክ የክትትል ኢንሰፔክሽን ሥራ ማካሄድና ሪፖርት ማዘጋጀት፤	ቁ/ር	280	260	93	
	ኤሌክትሪክ ነክ ንግድ ስራዎች ዘርፍ ለተሰማሩ አመልካች ድርጅቶች ሰርተፊኬት መስጠት እና ኢንሰፔክት ማድረግ	ቁ/ር	1788 8	18629	>100	
2	የፈቃድና ኢኮኖሚክ ፊት-ሌሽን					
	የኤሌክትሪክ ሥራ ፈቃድ መስጠት የኤሌክትሪክ ኢንቨስትመንት ፈቃድ የወሰዱ የዘርፉ አልሚዎች በፈቃድ ግዴታዎች መሠረት እያከናወኑ ስለመሆኑ በመስክ ሥራ ማየት	ቁ/ር	18	13	72	
	የኤሌክትሪክ ኢንቨስትመንት ፈቃድ መስጠትና ማደስ	ቁ/ር	209	166	85	
	በከተሞች የኤሌክትሪክ ደንበኞች በአገልግሎት አሰጣጥ ላይ ስላላቸው እርካታ በመጠይቅ ዳሰሳ ማከናወን	ቁ/ር	44	35	80	
	ከሪፖላቶሪ ሥራ ተገልግሎት የአገልግሎት ክፍያ ገቢ በመሰብሰብ ወደ ፋይናንስ ማስተላለፍ	ብብር	10320	113150	>100	
	የደንበኞች ቅሬታ/አቤቱታ በተገቢ ክትትል መረጃ እንዲጣራ መሥራት አግባብ ለሆነ ቅሬታ/አቤቱታ መፍትሄ ሊገኝ የሚችልበትን ሁኔታ ለአገልግሎት አቅራቢ ማሳወቅና አፈጻጸሙን መከታተል	%	100	85	85	
3	የጂኦተርማል ሀብት ልማት ፈቃድ የመስጠትና የማስተዳደር ስራዎች					
	ስለአገሪቱ የጂኦተርማል ሀብት በቃል፣ በኢሜል፣ በኢንቢቢሽንና ሴሚናር መረጃ መስጠት	ቁ/ር	524	921	>100	
	በጂኦተርማል አዋጅ ማስፈጸሚያ ደንብ በማዘጋጀት እስኪጸድቅ ድረስ ለሚመለከታቸው አካላትና ከባለድርሻ አካላት ጋር መሥራት	%	100	100	100	
	በጂኦተርማል አዋጅና ደንብ ላይ በመመስረት መመሪያዎችን እንዲወጡ መስራት		100	100	100	
	ቀደም ሲል ፈቃድ በወሰዱና በልማት ዕቅድ ዘመኑ በሚሰጡ አዳዲስ ፈቃዶች ላይ የመስክ የክትትል ሥራ ማከናወን	ቁ/ር	73	37	51	
	የቅኝት፣ ምርመራ፣ የማማከር፣ የቴክኒክ ነክና ጉዳንድ መስክ የማልማትና የመጠቀም ፈቃድ መስጠት	ቁ/ር	44	5	11	
	ባለፈቃዶች የሚያቀርቡትን የወር፣ ዓመታዊና የ5ዓመት ሪፖርቶች መገምገምና አስተያየት መስጠት	ቁ/ር	51	71	>100	
	የባለፈቃዶች የቀረጥ ነጻ ጥያቄን በማጣራት ድጋፍ መስጠት	ቁ/ር	99	65	66	
	የጂኦተርማል ናሙና ወደ ውጪ ለመላክ ጥያቄ ሲቀርብ ድጋፍ መስጠት፤	ቁ/ር	50	10	20	
	በጂኦተርማል ሥራ ለሚሰማሩ የውጭ ዜጎች ድጋፍ መስጠት	ቁ/ር	119	100	84	
	የስራ ዕድል ፈጠራ (ቋሚና ጊዜያዊ የሥራ ዕድል)	ቁ/ር	1824	1009	55	
	የሀገሪቱን የጂኦተርማል ሀብት በማደራጀት የጂኦተርማል ካዳስተር ምስረታ የመጀመሪያ ምዕራፍ	%	100	45	45	
4	የኢነርጂ ብቃትና ቁጠባ					
	በኢነርጂ ተጠቃሚዎች ዘንድ ግንዛቤ በመፍጠር GWh ኢነርጂ መቆጠብ ማስቻል	GWh	868	377.4	43	
	በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች በኢንዱስትሪዎች ላይ የቅኝት ኢነርጂ ኦዲት	ቁ/ር	150	142	95	

ተ. ቁ	ዋና ዋና ተግባራት	መለኪያ	ከ2008 - 2012 አመት			ምርመራ
			ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	
	በማድረግ የኢንዱስትሪዎችን የሃይል አጠቃቀም መገምገምና የብክነት መንስኤዎችን መለየት					
	በኢንዱስትሪዎች ላይ የዝርዝር ኢነርጂ ኦዲት ስራ በማድረግ የኢንዱስትሪዎችን የሃይል አጠቃቀም መገምገምና የብክነት መንስኤዎችን መለየት	ቁ/ር	31	24	77	
	በቀደሙት ዓመታት ኢነርጂ ኦዲት በተሰራባቸው የተመረጡ ኢንዱስትሪዎች ኃይል ቆጣቢ እና ብቃት ያላቸው ቴክኖሎጂ ዕቃዎች ብቻ አገልግሎት ላይ መዋላቸውን፣ በኦዲት ሪፖርት ላይ በተሰጣቸው የመፍትሄ ሀሳብ መሰረት የማስተካከያ እርምጃ መውሰዳቸውን እና መተግበራቸውን እንዲሁም ጉልህ የኢነርጂ ብክነት በተገኘባቸው ላይ የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ ክትትል ማድረግ፤	ቁ/ር	50	43	86	
	NON TECHNICAL LOSS ለመከላከል በከፍተኛ ኢንዱስትሪዎች ላይ ድንገተኛ የሜትር ፍተሻ ማድረግ፤ ከኢንዱስትሪዎች አካባቢን የሚበክል ተረፈምርት ያለመለቀቁን፣ ሠራተኛውን ደህንነቱ በተጠበቀ የሥራ አካባቢ መሥራቱን ማረጋገጥ፡፡	ቁ/ር	120	138	>100	
	የኢነርጂ ብቃትና ቁጠባን አስፈላጊነት በሚመለከት መረጃዎችን በመሰብሰብ፣ በመተንተን ውጤቱንም በተለያዩ ሚዲያዎች ማለትም በህትመት ውጤቶች፣ በሬዲዮና በቴሌቪዥን ተጠቅሞ በሁሉም ክልሎች በተለያዩ ቋንቋዎች ማስተዋወቅ፡፡	%	100	95	95	
	ከባለስልጣኑ የሴቶችና ወጣቶች ጉዳይ ዳይሬክቶሬት ጋር በመቀናጀት በሦስት የክልል ከተሞች በአዲስ አበባ ከተማ ከተለያዩ የመንግስት መ/ቤት ለተወጣጡ የሴቶች ጉዳይ የሚመለከታቸው ኃላፊዎች/ ባለሙያዎች/ እና ከተለያዩ የሕብረተሰብ ክፍሎች ጋር በቤት ውስጥ የኢነርጂ መጠቀሚያ መሳሪያዎችን በብቃትና የአካባቢ ብክለትን በተከላከለ መንገድ ስለመጠቀም የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠና መስጠት፤ አዳዲስ ኃይል ቆጣቢ ቴክኖሎጂዎችን ማስተዋወቅ፡፡	ቁ/ር	16	15	94	
	በከፍተኛ ሀይል ተጠቃሚ ኢንዱስትሪዎች የEnergy Manegement Unit (EMU) እንዲያቋቁሙና ሪፖርት እንዲያደርጉ ማድረግ እንዲሁም በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የቁጠባ ስምምነት መፈጸም	%	100	63	63	
	የፈንድ አስተዳደርና አሰጣጥ መመሪያ እና የኢነርጂ ብቃት ተለጣፊ ምልክት አተገባበር መመሪያን እንዲጸድቁ ዝግጁ ማድረግ፤	%	100	100	100	
	የአገሪቱ የኢነርጂ ፍላጎት፣ የተመረተ፣ ጥቅም ላይ የዋለ እና ጥቅም ላይ ያልዋለ የኢነርጂ መጠን መረጃ ከኃይል ማከፋፈያ ማዕከል (LDC) መሰብሰብ፣ መተንተንና በአገር አቀፍ ደረጃ ያለውን የT&D loss ብክነት መጠን ማወቅ፤ ብክነቱንም ከተቆጠበው የኢነርጂ መጠን ጋር ማነጻጸር፤ ለሚመለከታቸው ክፍሎች መረጃውን በድረገጽና በህትመት መልክ ማሰራጨት፡፡	በቁጥር	37	37	100	
	የኤሌክትሪክ ምጣድ ደረጃና ተለጣፊ ምልክት ትግበራ ፕሮጀክት	%	85	59.55	70	
	የኤሌክትሪክ ሞተር የአነስተኛ የኢነርጂ ብቃት ደረጃ የማስተዋወቅና የህግ ማእቀፍ ማውጣት	%	50	37	74	
	የኤሌክትሪክ ስቶቭ አነስተኛ ኢነርጂ ብቃት የመወሰንና የተለጣፊ ምልክት ትግበራ ፕሮጀክት	%	50	37	74	
	በኢንዱስትሪዎች የኢነርጂ ኦዲት ስራ ሲሰራ አካባቢን የሚበክል ተረፈ ምርት ያለመለቀቁን፣ የሰራተኛው ደህንነቱ በጠበቀ የስራ አካባቢ መሰራቱን ማረጋገጥ የስራው አካል በማድረግ ሊሻሻሉ የሚገቡ ጉዳዮችን ለሚመለከተው ሚኒስቴር መ/ቤት ማስተካከያ እንዲወሰድ ጥቆማ ማድረግ	%	100	100	100	
	የሕዝብ ክንፍ	ቁ/ር	18	18	100	

ተ.ቁ	ዋና ዋና ተግባራት	መለኪያ	ከ2008 - 2012 አመት			ምርመራ
			ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	
	በአጠቃላይ በአምስት አመት የፊዚካል እቅድ አፈፃፀም				83	

❖ የፋይናንስ ዕቅድ አፈፃፀም (በሺህ ብር)

ተ.ቁ	የበጀት አይነት	ከ2008 - 2012		
		እቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%
1	መደበኛ	74,898,594.00	65,9793,022.50	88
2	ካፒታል	29,550,120.00	22,028,288.29	75

2. የኢኮኖሚና የማህበራዊ ልማት አፈፃፀም ግምገማ

አገራችን ኢትዮጵያ ካለችበት ኋላ ቀር የኢኮኖሚና የማህበራዊ ዕድገት በአጭር ጊዜ ውስጥ ለማላቀቅ በመጀመሪያውና በሁለተኛው ዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ መንግሥት በተለያዩ አቅጣጫዎች በጣም ግዙፍ የሆኑ የልማት ዕቅዶችን ነድፎ ተግባራዊ በማድረግ በአማካይ ባለሁለት ዲጅት የኢኮኖሚ ዕድገት እንደተመዘገበ ይታወቃል። በመሆኑም የአሥር ዓመት የልማት መሪ እቅድ በቀጣይ ዓመታት ለተቀመጡ ዕቅዶችም እያንዳንዱ ተቋም ያስቀመጠውን ራዕይ በማሳካት ለአገራዊ ራዕይ አስተዋፅኦ እንዲያደርግ የሚያከናውናቸውን ተግባራት ከመንግሥት ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች አኳያ እያስተሳሰረ መሄድ ያለበት መሆኑ ግልጽ ነው።

በዚሁ መሠረት ባለሥልጣኑ በኢነርጂና በጂኦተርማል ዘርፍ ኢንቨስትመንትን በማበረታታትና በማስፋፋት እያከናወነ ያለውን የቁጥጥር/ሪጉላቶሪ/ሥራ በማጠናከር እንዲሁም የሚባክነውን ኢነርጂ በብቃትና በቁጠባ ጥቅም ላይ እንዲውል በማድረግ መንግሥት ላስቀመጠው የኢኮኖሚ ልማት ፖሊሲና ስትራቴጂ ለማግኘት የበኩሉን አስተዋጽኦ ማድረግ ነው። ከዚህም አንጻር ባለሥልጣኑ ከተሰጠው ተልዕኮ አኳያ የፖሊሲዎችንና ስትራቴጂዎችን ትስስር እንደሚከተለው ቀርቧል።

3.1. የዲሞክራሲ ሥርዓት ግንባታ ጉዳዮች ፖሊሲና ስትራቴጂ

ዴሞክራሲና ሰላም፣ ዴሞክራሲና ልማት፣ ዴሞክራሲና መልካም አስተዳደር ቁልፍ ጥያቄዎች ናቸው፤ የዲሞክራሲ ሥርዓት ግንባታ የልማት መሪ እቅዱን ለማሳካት ትኩረት የተሰጣቸው ዋና ዋና ጉዳዮች የሚከተሉት ናቸው።

- ዴሞክራሲ፣ ሰላም፣ ልማትና መልካም አስተዳደር የህልውናችን ጥያቄዎች መሆናቸውን ግንዛቤ ውስጥ ማስገባት፤
- የግለሰቦችና የጋራ መብቶች መከበር፤
- በአገራችን ዘላቂና አስተማማኝ ሰላም ሊኖር የሚችልበትን ሁኔታ መፍጠር
- አገራዊ የጋራ አመለካከት መፍጠር፤
- የግልጽነትና ተጠያቂነትን መርህ ተግባራዊ ማድረግ፤
- መልካም አስተዳደርን ማስፈን፤
- የዳኝነት ስርዓቱን ከዴሞክራሲ ግንባታ ስርዓት ጋር ማያያዝ፤
- የሕዝብ ማህበራት እና የሕዝብ ተቋማት /ፖለቲካ ፖርቲዎች፣ ሚዲያዎች፣ የብዙሃንና ሙያ ማህበራት/ ከዲሞክራሲ ጋር ያላቸውን ትስስር መገንዘብ፤
- የሕዝብ ቀጥተኛ ተሳትፎና ያልተማከለ አስተዳደር ማስፈን፤
- ዕኩልነትና ዕኩል ተጠቃሚነትን ማስፈን፤

- የብሔር ብሔረሰቦችን መብት በማረጋገጥ ለአንድ ፖለቲካዊ እና ኢኮኖሚያዊ ማህበረሰብ ምስረታ ሁኔታዎችን ማመቻቸት፤

ከባለሥልጣኑ ተልዕኮ ጋር ያለው ትስስር

ባለሥልጣኑ የሚከናወኑ ሥራዎች ለዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታ ያላቸው አስተዋጽኦ ከፍተኛ ነው። በመንግስት የሚወጡትን አገራዊ ፖሊሲዎችና ፕሮግራሞችን በተመለከተ የሚደረጉ የግንዛቤ ማስጨበጫ ሥራዎች፤ መልካም አስተዳደር በባለሥልጣኑ እንዲሰፍን የሚሰሩ ሥራዎች፤ የኢነርጂና የጂኦተርማል ሃብት ልማት ሥራዎች ፍትሃዊ በሆነ መንገድ ሁሉንም ህብረተሰብ ተጠቃሚ ሊያደርግ በሚችል መንገድ እንዲተገበሩ ማድረግ ነው። የግል ባለሃብቱም በኢነርጂው ዘርፍ ልማት እንዲሰማራ መንግስት ያወጣቸውን የማበረታቻ ሥርዓቶች ተግባራዊ እንዲሆኑ በከፍተኛ ደረጃ እየተንቀሳቀሰ ይገኛል።ይህም ልማቱ በመስፋፋቱ ህብረተሰቡ በፍትሃዊነትና በእኩልነት የኃይል ተጠቃሚ እንዲሆን ያስችላል።

ከዚህም በተጨማሪ ኢነርጂ ቆጣቢ ቴክኖሎጂዎችን በማስተዋወቅ ጊዜና ወጭን በመቀነስ በህብረተሰቡ ዘንድ ተጨማሪ እሴት እንዲፈጠር በማድረግና ኢንቨስትመንትን በማስፋፋት ለመልካም አስተዳደር መስፈን አስተዋጽኦ ያበረክታል።

3.2. የውጭ ጉዳይና አገራዊ ደህንነት ፖሊሲና ስትራቴጂ

የውጭ ጉዳይና አገራዊ ደህንነት ፖሊሲና ስትራቴጂ ማዕከል የሚያደርገው ልማትና የዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታ፤ አገራዊ ክብር፤ እና ግሎባይዜሽን ሲሆን ይህንን ለማሳካት ተኩረት የተሰጣቸው ዋና ዋና ጉዳዮች የሚከተሉት ናቸው።

- በአገር ውስጥ በሚሰራው ሥራ ላይ ማተኮር፤
- ኢኮኖሚውን ማዕከል ማድረግ፤
- በቂ ጥናት ላይ ተመስርቶ ጥቅሞችን አሟጦ መጠቀም፤
- ለአደጋ ተጋላጭነትን መቀነስ፤

ከባለሥልጣኑ ተልዕኮ ጋር ያለው ትስስር

የፖሊሲውና የስትራቴጂው ትኩረት በአገር ውስጥ በሚደረገው የልማት እንቅስቃሴ ላይ ነው። ይህም ባለሥልጣኑ በዘርፉ ኢንቨስትመንት እንዲሰፋፋ እና በኢነርጂ ዘርፍ በሚያደርገው ቁጥጥር የሚባክነው ኢነርጂ ለልማት እንዲውል እና የቴክኖሎጂ ሽግግር እንዲኖር በማድረግ ለአገር ኢኮኖሚ ዕድገት ዕዝ ያደርጋል፤ በዚህ መሠረት የምንከተለው የቁጥጥር አሰራር ከጎረቤት አገሮችና ከሌሎች የአፍሪካ አገሮች ጋር የኃይል ግብይትን የሚያበረታታ እንዲሆን በማድረግ ከኢኮኖሚ ጥቅሙ በተጨማሪ በአካባቢው የፖለቲካ መረጋጋት ለመፍጠር ከፍተኛ አስተዋጽኦ አለው።

2.3. የገጠር ልማት ፖሊሲና ስትራቴጂ

ፈጣን ዕድገትን ለማረጋገጥ፤ ሕዝቡ ከልማቱ በላቀ ደረጃ ተጠቃሚ እንዲሆን፤ አገራችንን ከተመጽዋችነት ለማዳንና የዳበረ የነጻ ገበያ ኢኮኖሚ ለመፍጠር ሲሆን፤ይህንን ለማሳካት ተኩረት የተሰጣቸው ዋና ዋና ጉዳዮች የሚከተሉት ናቸው።

- የሰው ኃይላችንን ብቃት ማጎልበትና በሰፊው መጠቀም፤
- መሬትን በአግባቡ መጠቀም፤
- ከአካባቢው ሁኔታ ጋር የተጣጣመ የልማት ፖሊሲ ማዘጋጀት፤
- የገጠር ፋይናንስ ሥርዓትን ማሻሻል፤

- የግል ባለሃብቶች በግብርና ልማት ዘርፍ በሰፊው እንዲሳተፉ ማበረታታት፤
- የገጠር መሰረተ ልማትን ማስፋፋት፤
- ከግብርና ውጪ ያሉ የገጠር ልማት እንቅስቃሴዎችን ማጠናከር፤

ከባለሥልጣኑ ተልዕኮ ጋር ያለው ትስስር

በገጠር ልማት ፖሊሲና ስትራቴጂ መሠረት ወረዳዎችንና የቀበሌ ማዕከላትን በልማት ማዕከልነት በማሳደግ፣ በመሠረተ ልማት አገልግሎት ማለትም የኤሌክትሪክ ኃይል አቅርቦትን ጨምሮ መመገብ አብይ ጉዳይ ነው። በዚህ መሠረት አስተማማኝ የገበያ መረጃ ማዕከሎችን መፍጠርና ማስፋፋት፣ የአግሮ ፕሮሰሲንግ ኢንዱስትሪ ማስፋፋትና የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ተቋማትን (የመናኛ ብዙሃን፣ ትምህርት ቤት፣ ጤና ኬላ፣ ሆስፒታል፣ ባንክ፣ የመጠጥ ውሃ ወዘተ) አገልግሎቶች በአያሌው የኤሌክትሪክ ኃይል አቅርቦትን የሚፈልጉ ናቸው። መ/ቤቱ ለገጠር የኃይል አቅርቦት የሚሆን የቁጥጥር አሰራር ለማስቀመጥ እነዚህ በመንግስትና በግል የሚሰጡ አገልግሎቶች አስተማማኝነትና በዋጋ በኩል ክትትል እየተደረገባቸው ፍትሐዊ እንዲሆኑ ማድረግን ይጠይቃል። በተጨማሪም ለአነስተኛ የኃይል አቅርቦት የሚያገለግሉ ቴክኖሎጂዎች በስፋት ግልጋሎት ላይ እንዲውሉ በማድረግ ለገጠር ልማት ፖሊሲዎች ስትራቴጂዎች ማሳካት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያደርጋል።

3.3. የኢንዱስትሪ ልማት ስትራቴጂ

የኢንዱስትሪ ልማት ስትራቴጂ ሞተር የግል ባለሃብት መሆኑን እና የግብርና መር ኢንዱስትሪ ልማት አቅጣጫን መከተል ሲሆን፣ ይህንን ለማሳካት ትኩረት የተሰጣቸው ዋና ዋና ጉዳዮች የሚከተሉት ናቸው።

- ኤክስፖርት መር የኢንዱስትሪ ልማት አቅጣጫን መከተል፤
- ጉልበትን በሰፊው በሚጠቀሙ ኢንዱስትሪዎች ላይ ያተኮረ የልማት አቅጣጫን መከተል፤
- የአገር ውስጥና የውጭ ባለሃብቶችን አቀናጅቶ የመጠቀም አቅጣጫን መከተል፤
- መንግሥት የኤሌክትሪክ ኃይል ለማመንጨት ከሚያደርገው ርብርብ ጉን ለጉን የተቋማቱን (የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይልና የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ አገልግሎት) የሥራ አመራር ለማሻሻል የሚያደረገውን ጥረት አጠናክሮ መቀጠል፤
- ተቋማቱ ገቢያቸውን በመጨመርና ወጪያቸውን በመቀነስ የኤሌክትሪክ ኃይል አገልግሎትን በማስፋፋት የሚጠበቅባቸውን ተልዕኮ እንዲወጡ፤
- የኤሌክትሪክ ኃይል አገልግሎት ሁሉንም ከተሞች ከመሸፈን አልፎ ገጠሮቻችንንም በተቻለ መጠን እንዲያዳርስ ማድረግ፤
- ከዋናው የኤሌክትሪክ መስመርና ከትላልቅ የኃይል ማመንጫ ጣቢያዎች በተጨማሪ በሌሎች የታዳሽ የኢነርጂ ምንጮች የግል ባለሃብቶችንና ማህበራትን በማሳተፍ የኤሌክትሪክ ኃይል እንዲስፋፋ ማድረግ፤
- በውጭ አቅም ብቻ እየተሠራ ያለውን የኃይል ማመንጫ ግንባታና የተወሰነው የኃይል ማስተላለፊያ መስመር በአገር ውስጥ የሥራ ተቋራጮችና አማካሪዎች እንዲሰሩ ማድረግ፤ አስፈላጊ መሣሪያዎችና ኢኮኖሚያዊ አገር ውስጥ እንዲመረቱ ማድረግ፤

ከባለሥልጣኑ ተልዕኮ ጋር ያለው ትስስር

በኢንዱስትሪ ልማት ስትራቴጂው መሠረት የሃገሪቱን ኢኮኖሚ የተወዳደሪነት እድል ሊሰጥ የሚችል አስተማማኝ በዋጋም ተወዳዳሪ የሆነ የኤሌክትሪክ ኃይል አገልግሎት ማቅረብ ያስፈልጋል። ከዚህ አኳያ፣ መስሪያቤቱ በኢኮኖሚ የቁጥጥር አገልግሎት (Economic Regulation)፣ የኃይል አቅርቦቱ ሥራ ብቃትንና ውጤታማነትን እንዲያካትት የሚያስችል ዝርዝር የታሪፍ ትመና እንዲኖር በማድረግ ለሽማግሌና እንዲሁም ለኢኮኖሚው ተወዳዳሪ የኤሌክትሪክ አቅርቦት ዋጋ እንዲኖር ያስችላል። ይህም የኃይል አቅርቦት ተቋም የፋይናንስ አቅም ሳይናጋ ቀጣይ የልማትና የአገልግሎት ሽፋን እንዲሰፋ ተጨማሪ ሥራዎችን ለማካሄድ የሚያስችለው ይዘት እንዲኖረው ያስችላል።

በኢንዱስትሪ ስትራቴጂና በኢንቨስትመንት ሕጉ መሠረት ወደዚህ ዘርፍ ተጨማሪ የግል ኢንቨስትመንት በተለይ በኃይል ማመንጨት እንዲሁም ከብሔራዊ ግሪድ ውጪ የኃይል አቅርቦት ሥራ በአልሚዎች እንዲካሄድ መስሪያቤቱ የኢንቨስትመንትና የሥራ ፈቃድ መስጠት፣ የጅምላ ሽያጭ ታሪፍ ግምገማ ሥራ በመሥራት የባለፈቃዱን የኦፕሬሽን ሥራም ይቆጣጠራል፤

በተመሳሳይ የኤሌክትሪክ ሽያጭ (Export) ሥራ ለመሥራት ባለሥልጣኑ ለላኪው የኢንቨስትመንትና የሥራ ፈቃድ የመስጠትና መቆጣጠር ሥራ መሥራት አለበት።

በኃይል አቅርቦት ሥራ ውስጥ የጥራት ደረጃዎች ለመጠበቃቸው ባለሥልጣኑ ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ ይኖርበታል።

3.4. የማስፈጸም አቅም ግንባታ ስትራቴጂና ፕሮግራሞች

የማስፈጸም አቅም ግንባታ ስትራቴጂና ፕሮግራሞች የሰው ኃይል፣ አሠራርና አደራጃጀትን የሚያካትቱ ሲሆን ይህንን ለማሳካት ትኩረት የተሰጣቸው ዋና ዋና ጉዳዮች የሚከተሉት ናቸው።

- የሲቪል ሰርቪስ ማሻሻያ ፕሮግራሞችን ተግባራዊነት አጠናቅሮ መቀጠል፤
- ብቃት ያላቸው የአገር ውስጥ ባለሙያዎችንና ኮንትራክተሮችን በሚፈለገው መጠን መፍጠር/እንዲኖር ማድረግ፤
- በኢነርጂው ዘርፍ አምራቾችን መፍጠር፤
- ወቅታዊ መረጃን በሚፈለገው ጥራትና ፍጥነት የሚቀርብበት የመረጃ አያያዝና ሥርጭት ሥርዓትን መቀየስ፤
- የማስፈጸምና የመፈጸም ብቃት ያለው የሰው ሃይል ግንባታ፤
- ቀልጣፋ እና ውጤታማ የሆነ የአሰራር መዋቅር ስርዓትን በመዘርጋትና ተግባራዊ የሚያደርግ እና ይህንን መደገፍ የሚችል ተቋማዊ አቅም መፍጠር፤
- የመንግስት ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎችን በመተግበር ሂደት በቅንጅትና በትስስር የመፈጸምና የማስፈጸም አቅምን በቀጣይነት ማጎልበት ናቸው።

ከባለሥልጣኑ ተልእኮ ጋር ያለው ትስስር

በአገር ደረጃ የማስፈጸም አቅም በሚፈለገው ደረጃ ላይ አለመድረሱ የሚካድ አይደለም። በኢነርጂው ቁጥጥር/ ሬጉሌሽን/ በኩል ያለው የማስፈጸም አቅም ከዚህ የተለየ ባለመሆኑ ይህን የማስፈጸም አቅም ለማሻሻልና ለመለወጥ ከፍተኛ ሥራ እየተሰራ በመሆኑ መንግስት ለቀየሰው ዕድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ መሳካት ወሳኝ ነው። ባለሥልጣኑ ይህን የማስፈጸም አቅሙን ለማሳደግ መንግስት የቀረጸቸውን የሲቪል ሰርቪስ ማሻሻያ ንዑስ ፕሮግራሞች፡-

- የመንግስት ወጪ ማሻሻያ ንኡስ ፕሮግራም

- የሰው ኃይል አስተዳደር ማሻሻያ ንኡስ ፕሮግራም
- የአገልግሎት አሰጣጥ ማሻሻያ ንኡስ ፕሮግራም
- የከፍተኛ ሥራ አመራር ማሻሻያ ንኡስ ፕሮግራም
- የሥነ ምግባር ማሻሻያ ንኡስ ፕሮግራም

ተከትሎ እየተገበረ መሆኑ ለትስስሩ ዋነኛ ማሳያ ነው።

የዕቅድ ዝግጅት ሂደት

- የመሪ ዕቅዱ የተዘጋጀው የብሄራዊ ፕላንና ልማት ኮሚሽን ባዘጋጀው መመሪያ መሰረት ሲሆን በሁሉም የስራ ክፍል ተሳታፊነትና ውይይት የዳበረ ጽንሰ ሃሳብን ያካተተ ነው

3. የባለሥልጣኑ ስትራቴጂክ ዳሰሳ

ስትራቴጂያዊ መሰረቶች

የአምስት ዓመት ስትራቴጂያዊ ዕቅድ ውስጥ የተካተቱ ስትራቴጂያዊ መሰረቶች ማለትም ተልዕኮ፣ ራዕይ፣ እሴቶች፣ የትኩረት መስኮችና ስትራቴጂያዊ ውጤቶች እንደሚከተለው ቀርቧል።

ተልዕኮ

የኤሌክትሪክ ና የጂኦተርማል ሀብት ልማት ሥራዎች ፈቃድ መስጠትና ማስተዳደር፤ በባለፈቃድ የሚቀርቡለትን ከብሔራዊ ግሪድ ጋር የተያያዘ ታሪፍ በመገምገምና እንዲጸድቅ ለመንግስት የውሳኔ ሃሳብ ማቅረብና ከብሔራዊ ግሪድ ጋር ያልተያያዘ ታሪፍን ገምግሞ ማጽደቅ፤ የኢነርጂ አገልግሎት አሰጣጥ ደረጃ በማውጣት አገልግሎቱን አስተማማኝ፤ ፍትሐዊና ኢኮኖሚያዊ ማድረግ፤ እንዲሁም በኢነርጂ አቅርቦትና አጠቃቀም ጥናት በማካሄድ የብቃት ደረጃ በማውጣት እና የአህዝቦት ስራ በመሥራትና ፈቃድ በመስጠት የኢነርጂ ብቃትና ቁጠባን ማሳደግ ነው።

ራዕይ

በ2017 በሚሰጣቸው የኢነርጂ ዘርፍ አገልግሎቶችና በሚያከናውነው የቁጥጥር ሥራ ዓለም አቀፍ ደረጃውን የጠበቀ ተቆጣጣሪ ተቋም መሆን።

እሴቶች

- ተገልጋይ ተኮር /Customer Focused/
- የአገልግሎት ጥራት /Quality Service/
- የቡድን ሥራ /Team work/
- ፍትሃዊነት /Fairness/
- ግልጽነትና ተጠያቂነት /Transparency & Accountability/
- አቅም ማሳደግ /Capacity Building/

5. የትኩረት መስኮች፣ አቅጣጫዎችና ውጤቶች

ተራ ቁ.	ስትራቴጂያዊ የትኩረት መስኮች	መግለጫ	ውጤት
1	የቁጥጥር ልህቀት	የኤሌክትሪክ እና የጂዮሜትሪካል ሀብት ልማት ሥራዎች ፈቃድና የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት በመስጠት እና ማንኛውም ባለፍቃድ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የተሰጠው ሰው በኢነርጂ አዋጁ መሠረት የወጡ ደንቦችንና መመሪያዎችን አክብሮ እየሰራ መሆኑን በመቆጣጠር፤ ከብሔራዊ ግሪዱ ጋር የተያያዘ ታሪፍ በመገምገምና እንዲጸድቅ ለመንግስት የውሳኔ ሀሳብ በማቅረብ፤ ሲጸድቅም አፈጻጸሙን በመቆጣጠር፤ ከብሔራዊ ግሪዱ ውጭ የሆኑ ታሪፎችን አወሳሰን መመሪያ በማውጣትና አፈጻጸሙን በመቆጣጠር፤ የኢነርጂ አዲት ኮድ፣ የኢነርጂ ብቃት ደረጃዎች ኮድ፣ የኢነርጂ ብቃት ማረጋገጫ ተለጣፊ ምልክት ኮድ፣ የግሪድ ኮድ፣ የደንበኞች አገልግሎት አሰጣጥ ኮድ፣ የኢንስፔክሽን ኮድ፣ የአገልግሎት ጥራት ደረጃ ኮድ፣ የሕንጻ ኤሌክትሪክ መስመር ዝርጋታ ኮድ፣ የቴክኒካል ስታንዳርድ ኮድ፣ እና ሌሎች ኮዶችን በማዘጋጀትና በማውጣት አፈጻጸማቸውንም በመቆጣጠር፤ የኢነርጂ ብቃት መፈተሻ ላብራቶሪዎችን በማቋቋምና የፍተሻ ሥርዓቶችን በማውጣትና በመተግበር የቁጥጥር ልህቀት ማምጣት ይቻላል፡፡	በህግና ስታንዳርድ መሠረት የሚሰሩ ተቋማት
2	የአሕዝቦት ሥራ ልህቀት	በኢነርጂ አጠቃቀምና ቁጠባ ዙሪያ የኤሌክትሪክ ኃይል ተጠቃሚ ግንዛቤ አሁን ባለበት ሁኔታ አለም ወደደረሰበት የኢነርጂ አጠቃቀምና ቁጠባ ለመድረስ ዘመናዊ ቴክኖሎጂዎችን ለመጠቀም የሚቻልበት ሁኔታ ባለመኖሩ ዘመናዊ ቴክኖሎጂዎችን በኢነርጂ ቁጠባ ላይ ያለው አዎንታዊ ድርሻ የአሕዝቦት ሥራ በመስራት ሀገሪቱ ለምታካሂደው የእድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ ከፍተኛ ድጋፍ እንደሚያደረግ በመታመኑና ከዚህም በተጨማሪ ባለሀብቶች በኤሌክትሪክ ዘርፍ ተሰማርተው ለዘርፉ እድገት የበኩላቸውን እንዲወጡ ለማበረታታት፤ እንዲሁም የኃይል ተጠቃሚ ህብረተሰብ የተለያዩ የብዙሃን መገናኛዎችን በመጠቀም (ለምሳሌ ቴሌቪዥን፣ የማህበረሰብ ሬዲዮ ወዘተ) እና ከኢንፎርሙሽን ባለሙያዎች ጋር በጋራ በመስራት ደህንነቱን በጠበቀና ወጪ ቆጣቢ በሆነ መልኩ እንዲጠቀም ለማድረግ ይህ የትኩረት መስክ አግባብነት ያለው ሆኖ በመገኘት ተመርጧል፡፡	ኢነርጂን በቁጠባና ደህንነት መርሆዎች መሠረት መጠቀም የቻለ ማህበረሰብ
3	የአገልግሎት አሰጣጥ ልህቀት	የደንበኞች አሰጣጥ ኮድ፣ የአገልግሎት ጥራት ደረጃ ኮዶችን በማዘጋጀትና በማውጣት፤ የዜጎች ቻርተር በተለያዩ መንገዶች ለተገልጋዩ በማሳወቅ፤ የተገልጋዮችን አስተያየት በመሰብሰብና በመተንተን የታዩ ክፍተቶችን በማረምና በማስተካከል አገልግሎት አሰጣጡ ተገልጋዩን በሚፈልገው ደረጃ እንዲሆን በማድረግ የአገልግሎት ጥራትና ብቃትን ወደ ላቀ ደረጃ ለማድረስ ይህ የትኩረት መስክ ተመርጧል፡፡	ውጤታማ አገልግሎት መስጠት የቻሉ ባለሙያዎችና ተቋማት
4	ውጤታማ አደረጃጀት ያለው የኢነርጂ ዘርፍ	በራሱ የገቢ ምንጭ የሚተዳደርና የራሱ የሆነገቢ እንዲኖረው የሚሰችል በመሆኑ ይህ የትኩረት መስክ ተመርጧል	ውጤታማ አደረጃጀት ያለው የኢነርጂ ዘርፍ ተቋም

የትኩረት አቅጣጫዎች

- በኢነርጂ ዘርፍ የቁጥጥር ስራን ማጠናከር
- ዘለቂታዊ የሆነ የአዝዞት ስራ በኢነርጂ ብቃትና ቁጠባ
- በኢነርጂ ዘርፍ በሚፈለገው ደረጃ የአገልግሎት አሰጣጥ
- የኢነርጂ ዘርፍ አደረጃጀትን ማሻሻል
- ብቃትና ሥነምግባር ያለው የሰው ኃይል
- የኤሌክትሪክ አቅርቦት ፍትሄኝነትና ኢኮኖሚያዊነትን ማጎልበት
- የሥርዓተ ያታ፣ አካል ጉዳተኞችና ወጣቶችን በሚሰጡት አገልግሎቶች ማካተት

ውጤቶች

- የተጠናከረ በህግና በደንብ መሰረት የሚሰሩ ተቋማት
- በኢነርጂ ቁጠባ ግንዛቤው ያደገ ማህበረሰብ
- ውጤታማ አገልግሎት መስጠት የቻሉ ፣ በእውቀት፣ በክህሎትና በሥነምግባር የተላበሱ ባለሙያዎች
- በራሱ ገቢ የሚተዳደር የኢነርጂ ተቋም
- ፍትሃዊ የኤሌክትሪክ አቅርቦት
- ያደገ የሴቶች ተሳትፎና ለአካል ጉዳተኞች ምቹ የሆነ አገልግሎት
- ውጤታማ የሆነ የኢነርጂ ዘርፍ አደረጃጀት

የባለሥልጣን ስትራቴጂ ሃውስ (strategic house)

ተልዕኮ

የአልክትሪክና የጂኦተርማል ሀብት ልማት ሥራዎች ፈቃድ መስጠትና ማስተዳደር፤ በባለፈቃድ የሚቀርቡለትን ከብሔራዊ ግሪድ ጋር የተያያዘ ታሪፍ በመገምገምና እንዲጸድቅ ለመንግስት የውሳኔ ሃሳብ ማቅረብና ከብሔራዊ ግሪድ ጋር ያልተያያዘ ታሪፍን ገምግሞ ማጽደቅ፤ የኢነርጂ አገልግሎት አሰጣጥ ደረጃ በማውጣት አገልግሎቱን አስተማማኝ፤ ፍትሐዊና ኢኮኖሚያዊ ማድረግ፤ እንዲሁም በኢነርጂ አቅርቦትና አጠቃቀም ጥናት በማካሄድ የብቃት ደረጃ በማውጣት እና የአሀዘቦች ስራ በመሥራትና ፈቃድ በመስጠት የኢነርጂ ብቃትና ቁጠባን ማሳደግ ነው።

ራዕይ

በ2017 በሚሰጣቸው የኢነርጂ ዘርፍ አገልግሎቶችና በሚያከናውነው የቁጥጥር ሥራ ዓለም አቀፍ ደረጃውን የጠበቀ ተቆጣጣሪ ተቋም መሆን።

የትኩረት መስኮች ውጤት

ኢነርጂን በቁጠባና ደህንነት መርሆዎች መሰረት

በሀገርና በታንዳርድ መሰረት የሚሰሩ ተቋማት

ውጤታማ አደረጃጀት ያለው የኢነርጂ ዘርፍ ተቋም

ውጤታማ አገልግሎት መስጠት የቻሉ ባለሙያዎችና ተቋማት

እይታዎች

ተገልጋይ /ባለድርሻ

የቁጥጥር ልሀቀት

ፋይናንስ

የኢነርጂ ዘርፍ ሪፎርም

የአሕዝቦች ሥራ ልሀቀት

የአገልግሎት አሰጣጥ ልሀቀት

ተቋማዊ ስትራቴጂያዊ ግቦች

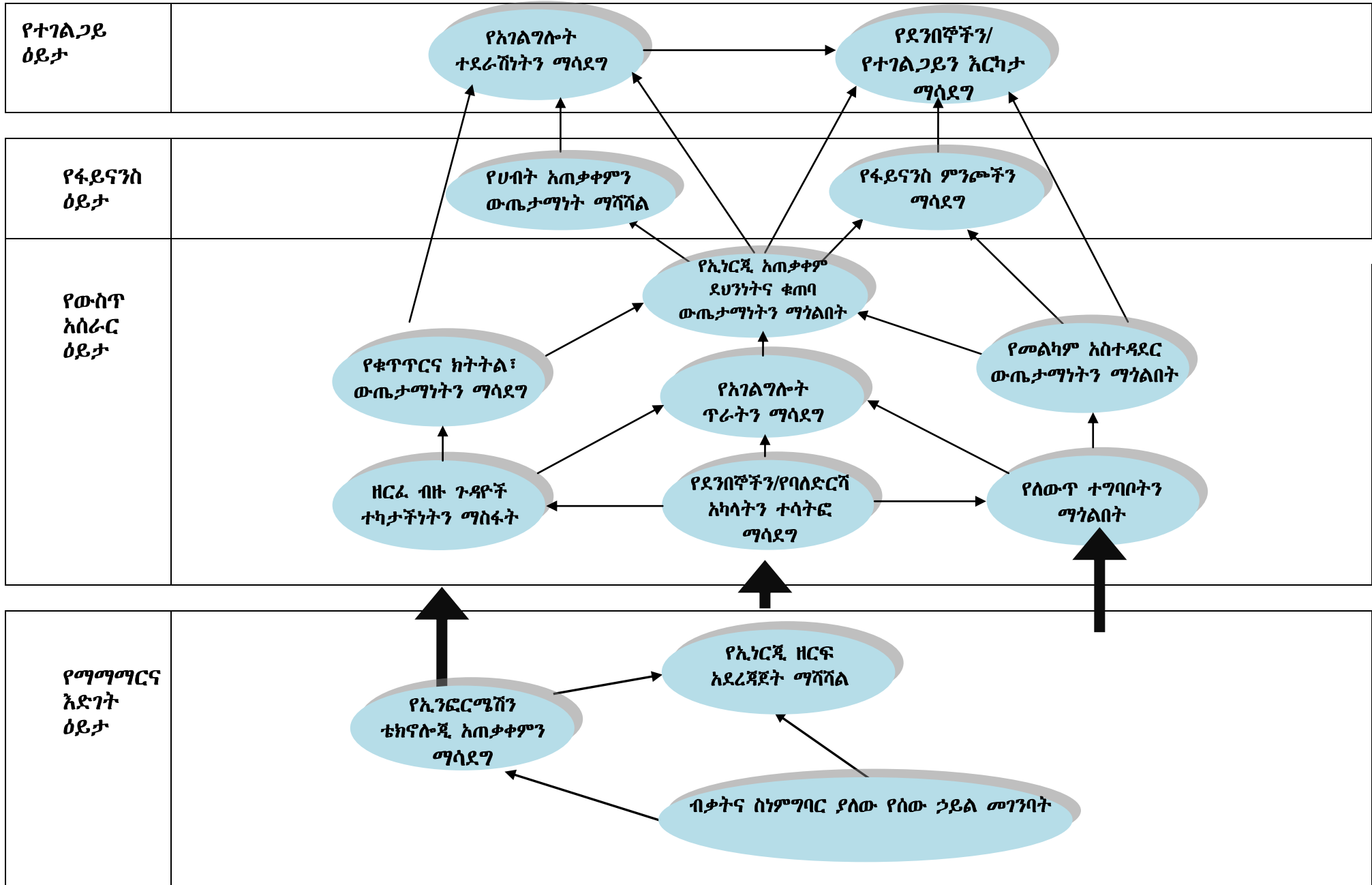
የባለሥልጣኑ ስትራቴጂያዊ የትኩረት መስኮችንና ውጤቶችን ለማሳካት ስትራቴጂያዊ ግቦችን በደንበኞች/ባለድርሻ አካላት፣ በፋይናንስ፣ በውስጥ አሰራር እና በመማማርና ዕድገት እይታ 15 ተቋማዊ ስትራቴጂያዊ ግቦች ተለይተው ተቀርፀዋል፡፡

ዕይታዎች	የተቋም ስትራቴጂያዊ ግቦች
ተገልጋይ/ባለድርሻ	1. የደንበኞችን/የተገልጋይን እርካታ ማሳደግ 2. ተደራሽነትን ማስፋፋት
ፋይናንስ	3. የሀብት አጠቃቀምን ውጤታማነት ማሻሻል 4. የፋይናንስ ምንጮችን ማሳደግ
የውስጥ አሰራር	5. የቁጥጥርና ክትትል፣ ውጤታማነትን ማሳደግ 6. የኢነርጂ አጠቃቀም ደህንነትና ቁጠባ ውጤታማነትን ማጎልበት 7. የለውጥ ተግባራትን ማጎልበት 8. ዘርፈ ብዙ ጉዳዮች ተካታችነትን ማስፋት 9. የደንበኞችን/የባለድርሻ አካላትን ተሳትፎ ማሳደግ 10. የአገልግሎት ጥራትን ማሳደግ 11. የመልካም አስተዳደር ውጤታማነትን ማጎልበት 12. የኤሌክትሪክ አቅርቦት ፍታዊነትና ኢኮኖሚያዊነትን ማጎልበት
መማማርና ዕድገት	13. በብቃትና ስነምግባር ያለው ሰው ኃይል መገንባት 14. የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ አጠቃቀምን ማሳደግ 15. ውጤታማ የኢነርጂ ዘርፍ ሪፎርም

ስትራቴጂ ማጥ

ስትራቴጂያዊ ማጥ በስትራቴጂያዊ ግቦች መካከል ያለውን መናበብ በስዕላዊ መልኩ ለማስቀመጥ የሚያስችል ነው፡፡ በዚህም መሰረት የተጠቃለለው ስትራቴጂክ ማጥ እንደሚከተለው ቀርቧል፡፡

ስትራቴጂ ማጥ

ተቋማዊ የጥንካሬዎችና ድክመቶች ዳሰሳ

የውስጥና የውጭ ሁኔታ ትንተና (SWOT Analysis)

የአካባቢያዊ ሁኔታ ትንታኔ ዳሰሳ የባለሥልጣኑን ጠንካራና ደካማ ጎኖችን በመለየት እንደሚከተለው ቀርቧል፡-

ጠንካራና ደካማ ጎኖች

የባለሥልጣኑ አመራር እና ሠራተኞች ጥንካሬ እና ድክመት የተለየ ሲሆን የግምገማ ውጤቱም የተቋሙን ራዕይ ዕውን ከማድረግ አኳያ ከላይ የተገለፁትን አካላት ከአመለካከት፣ ከክህሎት፣ ከአደረጃጀት፣ ከአሰራር ሥርዓት፣ ከአገልግሎት አሰጣጥ እና ከግብዓት አንጻር ያላቸው ጥንካሬና ድክመት እንደሚከተለው ቀርቧል፡፡

ተራ ቁ.	ዋና አመላካች	ንኡስ አመላካች	ጥንካሬ	ድክመት
1	የሰው ሀብት	አመለካከት	➢ በመንግስት ፖሊሲና ስትራቴጂ፣ ፅንሰ ሀሳብ ላይ የጠራ ግንዛቤ መኖር፤ ➢ ውጤትን መሰረት ባደረገ ምዘና ላይ ተመሥርቶ ለሠራተኞች ማበረታቻና ዕውቅና ይሰጣል፡፡ ➢ በየደረጃው ባለው አደረጃጀት ከተቋሙ የተቀዳ ዕቅድ እንዲዘጋጅ መደረጉ እንዲሁም የክትትልና ግምገማ ሥርዓት መኖር፤ ➢ ኪራይ ሰብሳቢነትን ለማክሰም ስትራቴጂካዊ እቅድ መኖሩ ➢ የቡድን ስሜት በመኖሩ ሥራን ሽፍኖ መሥራት እየተጠናከረ መምጣቱ፤	➢ የተፈቱና ያልተፈቱ የመልካም አስተዳደር ችግሮችን ለይቶ የማስቀመጥ ውስንነት መኖር፤ ➢ ከሕዝብ ክንፍና ከባለድርሻ አካላት ጋር ዕቅድን በጋራ የማቀድና የመገምገም ውስንነት መኖር፤ ➢ ለአጠቃላይ ተቋማዊ ውጤት ሳይሆን ለራስ የስራ ክፍል ብቻ ትኩረት መስጠት፤ ➢ የሕዝብ አገልጋይነት ስሜት በሚፈለገው ደረጃ አለመድረሱ ➢ የሰለጠነና በሥነምግባር የታነፀ የሰው ኃይል እጥረት
		ክህሎት	➢ የረጅምና የአጭር ጊዜ እቅድ በማዘጋጀት መምራት መቻሉ፤ ➢ ሥራዎችን የማስተባበርና የመምራት አቅም መፈጠሩ፤ ➢ በሥራ ላይ ሥልጠና፣ በድጋፍና ክትትል ከሚሰጡ ግብረ መልሶች የተሻለ አቅም እየተፈጠረ መምጣቱ፤ ➢ ዕቅድ የማቀድ፣ ሪፖርት ማዘጋጀት እና የለውጥ መሳሪያዎችን የመረዳትና የመተግበር መቻሉ	➢ የሰራተኛውን የአመለካከት፣ ክህሎትና እውቀት ክፍተት ለይቶ እንዲሞላ ማድረግ ላይ ውስንነት መኖር፤ ➢ የአፈጻጸም መረጃዎችን በወቅቱ መሰብሰብና ክፍተቶችን በማየት ወቅታዊና ትክክለኛ መፍትሄ በመስጠት ዙሪያ ውስንነቶች መታየታቸው፤ ➢ ዝርዝር ዕቅድ የማቀድና የሪፎርም መሳሪያዎችን የመተግበር፣ የመቀመርና የማስፋት አቅም ክፍተት መኖር፤
		እውቀት	➢ በመንግሥት ፖሊሲና ስትራቴጂ ላይ ግንዛቤ መኖሩ ፤ ➢ አገልግቶችን በተቀመጠው ስታንዳርድ መሰረት መፈጸም መቻሉ	➢ የለውጥ መሳሪያዎችን በሚገባ እውቅ የመተግበር ክፍተት መኖር፤
2	አሰራር		➢ የተቋሙ አዋጅ፣ ደንብ፣ መመሪያዎች፣ ፕሮሲደሮች እና ማንዋሎች መዘጋጀታቸው ➢ የለውጥ መሳሪያዎችን (BPR፣ BSC እና ሌሎች) የማሻሻያ አሠራር ስርዓትን በአመራር ደረጃ ተቀብሎ በተቋሙ ላይ መተግበሩ ➢ ከሰራተኞች አሰራሮችን ለማሻሻል የሚረዱ ግብአቶችን በመስጠት ንቁ ተሳትፎ መኖሩ፤ ➢ የሥራ ቡድኖች የውይይትና የግንኙነት ስርዓት መኖሩ፤	➢ በራሱ የፋይናንስ ምንጭ እራሱን ለማስተዳደር የሚያስችል የህግ ማዕቀፍ አለመኖር፤ ➢ የግለሰብ ልማት እቅድ (Personal Development Plan) በተደራጀ መልኩ ለማከናወን የሚያስራ አሰራር አለመኖር፤ ➢ አገልግሎት ለመስጠት አጋዥ የሆኑ ግብዓቶችን ለማሟላት የግዥ ስርዓቱ ቀልጣፋ ሆኖ ሊያገዝ አለመቻሉ፤ ➢ የለውጥ መሳሪያዎች ትግበራን በተመለከተ ሁሉም ሰራተኛ የጋራ ግንዛቤ ኖሮት ተቋማዊ ለውጥ ሊያመጣ በሚያስችል አካሄድ አለመከናወኑ፤
3	አደረጃጀት		➢ ከተገልጋዩ (ህዝብ ክንፍ) እና ባለድርሻ አካላት ጋር ግንኙነትና ትብብር መኖሩ፤	➢ የኢነርጂ አዋጅን መሠረት በማድረግ አዲስ ተቋማዊ አደረጃጀት ቢፀድቅም ሰራተኛውን ሊያቆይና ከገበያም ሊስብ

ተራ ቁ.	ዋና አመላካች	ንኡስ አመላካች	ጥንካሬ	ድክመት
				የሚችል የደመወዝ ስኬልና ጥቅማጥቅም አለመኖር፤ ➤ የስራ ቡድኖች በተፈጠሩት አደረጃጀቶች በአግባቡ ችግር እየለዩ፤ መፍትሔ እያስቀመጡ እና እየተገበሩ መሄድ ላይ በሚፈለገው ደረጃ አለመሆኑ፤
4	ግብዓት		➤ የተቋሙን እቅዶች ለማሳካት የሚያስችሉ ግብዓቶች እንዲሟሉ የማድረግ ጥረት መኖር፤ ➤ በተቋሙ ያለ የሀብት አጠቃቀም እየተሻሻለ መምጣት፤ ➤ ሰራተኛው ለስራው የሚያስፈልጉ ግብዓቶችን በአግባቡ በመለየትና እንዲሟሉ በመጠየቅ የራሱን አስተዋፅኦ እያበረከተ መሆኑ፤	➤ የባለሥልጣኑ ሥራዎችን ለማከናወን አስፈላጊ የሆኑ ግብአቶች በበቂ ሁኔታ አለመኖር ለምሳሌ ተሽከርካሪ (መኪና)፤ ላፕቶፕ፤የመሳሰሉት፤ ➤ በሰው ሀይልና የፋሲሊቲ የቢሮዎች አቅርቦት ያለውን ክፍተት ተከታትሎ በበቂ ሁኔታ አለመሙላት፤
5	ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ		➤ በቴክኖሎጂ በተደገፈስራዎችን መስራት መቻሉ	➤ የተዘረጋው የ IT infrastructure ላይ የኢንትርኔት፣ሎካል ኔትዎርክ ወዘተ ችግሮች አለመፈታት፤ ➤ የቴክኖሎጂ አጠቃቀም ውስንነት መኖሩ፤

የመልካም አጋጣሚዎችና የስጋቶች ትንተና ይህ የውጫዊ ሁኔታዎች ትንተና የሀገራዊ ሁኔታ እና በኢነርጂ ዘርፍ ያሉ ጉዳዮችን ያካትታል። ስለሆነም ይህ የውጫዊ ትንተና ባለሥልጣኑ በቀጣይ በሚያደርገው እንቅስቃሴ በአዎንታዊ (መልካም አጋጣሚዎች) እና በአሉታዊ (ስጋቶች) መልኩ ተጽዕኖ የሚፈጥሩ ጉዳዮችን በቅድሚያ በመለየት የራሱን አቋም ለማስተካከል ያስችለዋል።

ለባለሥልጣኑ መልካም አጋጣሚዎችና ሥጋቶችን ለመለየት ያስችል ዘንድ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚ፣ የማህበራዊ፣ የህጋዊ፣ የአካባቢያዊና (environmental) የቴክኖሎጂ ሁኔታዎችን የሚያካትት ውጫዊ ዳሰሳ ተደርጎ በሚከተለው መልክ ቀርቧል።

የመልካም አጋጣሚና ስጋት መግለጫዎች

ተራ ቁ.	ሁኔታዎች	መልካም አጋጣሚ /Opportunity/	ስጋት /Threats/
1	ፖለቲካ	- መንግሥት ለኢነርጂ ዘርፍ ልማት ልዩ ትኩረት መስጠቱ - በምሥራቅ አፍሪካ አገሮች መካከል የኃይል ግብይት ስርዓት መጀመሩ፤ - የሃገሪቱ የውጪ ግንኙነት እየተጠናከረ በመምጣቱ፤ ባለሥልጣኑ በኢነርጂ ዘርፍ ስትራቴጂያዊ አጋርነት ለመፍጠር ምቹ ሁኔታ መፈጠሩ፤ - በኤሌክትሪክ ኃይል ልማት ለሚሰማሩ ባለሀብቶች የቀረጥ ነፃ መብት መፈቀዱ፤	ከአገራችን ጂኦግራፊያዊ አቀማመጥና ከወሰን ተሽጋሪ ወንዞችን ጋር በተያያዘ ሊከሰት የሚችለው የፖለቲካ ችግር፤
2	ኢኮኖሚ	- የአካባቢያዊና አህጉራዊ የኤሌክትሪክ ኃይል ገበያ /power pool/ አሰራር እያደገ መምጣቱ፤ - ሀገሪቱ ከግብርና መር ወደ ኢንዱስትሪ መር አኮኖሚ ለመሸጋገር አቅዳ እየሰራች በመሆኑ ለኢነርጂ ልማት ምቹ ሁኔታ መፍጠሩ፤ - የኢነርጂ ቁጥጥር በማድረግ የሚባክነውን ኃይል በመቆጠብ ለልማት ማዋል የሚቻል መሆኑ፤	- ባለሀብቶች ከተለያዩ ኃይል ምንጮች የኤሌክትሪክ ኃይል አመንጭተው ለአገልግሎት ሰጪው የሚሸጡበት የአሰራር ስርዓት ሙሉ ለሙሉ አለመጠናቀቁ ፡፤ - የኤሌክትሪክ ኃይል ማልማት በተለይም ከታዳሽ የኃይል ምንጮች ለማመንጨት ከፍተኛ መዋዕለ ንዋይ የሚጠይቅና የህብረተሰቡ የመክፈል አቅም ገና በማደግ ላይ መሆኑ፤ - ኃይል አባካኝ የኤሌክትሪክ ዕቃዎች ከፊሎች በሃገር ውስጥ የሚመረቱና ሌሎች ደግሞ ከውጪ ወደ አገር ውስጥ መግባት፤

ተራ ቁ.	ሁኔታዎች	መልካም አጋጣሚ /Opportunity/	ስጋት /Threats/
3	ማህበራዊ	- የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት መስፋፋትና የትምህርት ፖሊሲው ወደ ሳይንስና ቴክኖሎጂ ይበልጥ በማተኮሩ በኢነርጂ ፋርቆች የሰለጠነ የሰው ኃጢአት ለማግኘት ምቹ ሁኔታ መፈጠሩ፤ - በሀገር አቀፍ ደረጃ ለባለብዙ ዘርፍ ጉዳዮች ትኩረት በመሰጠቱ ባለሥልጣኑም የዘርፈ-ብዙ ጉዳዮችን አካቶ ለመስራት የሚረዳ መሆኑ፤	- የኤሌክትሪክ ኃይል ተጠቃሚው ሕብረተሰብ ጥራት ባላቸው ዕቃዎች እና ብቃታቸው በተረጋገጠ ባለሙያዎች የመጠቀም ልምድ አሳሳ መሆን፤ - ማህበረሰቡ ስለኢነርጂ ቁጠባ ያለው ግንዛቤ በቂ አለመሆን
4	ቴክኖሎጂ	- በኢነርጂ ዘርፍ የላቁ ተሞክሮዎች እና ዘመናዊ ቴክኖሎጂዎች ከውጪ በማግኘት ለመጠቀም የሚያስችል ምቹ ሁኔታ መፈጠሩ፤ - ስለባለሥልጣኑ ሥራዎች በተለያዩ ቴክኖሎጂዎች የማስተዋወቅ ዕድል መኖሩ፤	ፋብሪካዎችና ብቃታቸው ጸልተው በቀ የኢነርጂ መጠቀሚያ ቴክኖሎጂዎች በብዙ ላይ መገኘታቸው፤
5	አካባቢያዊ	- የአካባቢ ጥበቃ የዓለም አቀፍ ትኩረት ማግኘቱ፤ - የደን እና የአካባቢ ጥበቃ የሚመለከት ተቋም መኖሩ፤ - የግሪን ኢኮኖሚ ፖሊሲ መኖሩ፤	- ሕብረተሰቡ ለአካባቢ ጥበቃ ያለው ግንዛቤ በቂ አለመሆን - ደንን በመጨፍጨፍና ለማገዶ በመዋሉ የአየር ብክለትና የአካባቢ መራቆት መኖር
6	ሕጋዊ	- የኢነርጂ እና የጂኦተርማል አዋጆች በፍጥነት መሆናቸው፤ - የኢነርጂ አዋጁን ለማስፈፀም የሚረዳ ደንብ፣ መመሪያ፣ ፕሮሲደሮች፣ ስታንዳርዶችና ጋይድላይንስ መዘጋጀታቸው፤	የኃይል አመንጪው፣ አገልግሎት ሰጪውና ተቆጣጣሪ ባለሥልጣኑ ለአንድ ሚኒስቴር መ/ቤት ተጠሪ ሆነው እንዲቀጥቡ ማድረግ፤

6. የአስር ዓመቱ ዕቅድ ዋና ዋና ዓላማዎች

የዕይታ መስክ ች	ክብደት በመቶኛ	የስትራቴጂያዊ ግቦች	ክብደት	መለኪያዎች (measures)	ክብደት	መነሻ	ዓላማዎች(targets)										
							2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	የተጠቃሰለ የ10 አመት
ተገልጋይ/ ባለድርሻ	25	የተገልጋይ /ባለድርሻ እርካታን ማሳደግ	15	የተገልጋይ እርካታ ደረጃ በመቶኛ	8	75	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	88
				በተቀመጠው መስፈርት መሠረት የተስተናገዱ ተገልጋዮች በመቶኛ	7	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	90
		የአገልግሎት ተደራሽነትን ማሳደግ	10	በ Online የሚሰጡ አገልግሎቶች ብዛት	6	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
				የተቋሙ ሥራ የወረደላቸው ክልሎች በመቶኛ	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ፋይናንስ	15	የሀብት አጠቃቀምን ውጤታማነት ማሻሻል	9	የበጀት አጠቃቀም በመቶኛ	4	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
				የፊዚካል ሥራዎች አፈጻጸም በመቶኛ	5	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
		የፋይናንስ ምንጮችን ማሳደግ	6	ተቀባይነት ያገኘ የፕሮጀክት ፕሮፖዛል ብዛት	3	3	3	3	3	4	4	4	5	5	6	7	7
				አመንግስት ወይም ክለጋሽ ድርጅቶች፣ አገልግሎት የተገኘ ገቢ(በሺ.ቢር)	3	259.15	285.067	313.57	345.105	379.23	417.24	479.65	551.56	634.2	729.51	839	839
የውስጥ አሰራር	40	የቁጥጥርና ክትትል ውጤታማነትን ማሳደግ	8	የተሰጡና የታደሱ የመያ ብቃት ፈቃድ	2	1200	1320	1452	1598	1756	1932	2221	2554	2937	3378	3885	3885
		የኤሌክትሪክ አቅርቦት		የተሰጡና የታደሱ የኤሌክትሪክ	50	50	52	54	55	56	57	58	59	60	62	64	64

የዕይታ መስክ	ክብደት በመቶ	የስትራቴጂያዊ ግቦች	ክብደት	መለኪያዎች (measures)	ክብደት	መነሻ	ዒላማዎች(targets)										የተጠቃሰለ የ10 አመት
							2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		ፊታዊነትና ኢኮኖሚያዊነትን ማሳልበት		የኢንቨስትመንት ፈቃድ በፍቃድ ግዴታቸው መሠረት እያከናወኑ ስለመሆኑ በመስክ የታዩ													
				የተሰጡና የተደሰቱ (የቅኝት፣ የምርመራ፣ የማማከር፣ የቴክኒክ ነክ) የጂኦተርማል ሀብት ፈቃድ	2	4	4	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6
				የኤሌክትሪክ ነክ ንግድ ስራዎች ለተሰማሩ አመልካች ድርጅቶች የተሰጡ ሠርተፊኬቶችና የተከናወኑ የቁጥጥር ሥራዎች ብዛት	1	575	632	694	765	842	926	1018	1120	1232	1355	1490	1490
		የኢነርጂ አጠቃቀም ደህንነትና ቁጠባ ውጤታማነትን ማሳልበት	8	የተሰጡ የግንዛቤ ማስጨበጫ ሥራዎች ብዛት	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
				ኢነርጂ አዲት የተደረጉ ኃይል ተጠቃሚ ድርጅቶች ብዛት	3	15	35	35	40	45	47	48	50	51	52	53	53
				የተሰጠ የላብራቶሪ ፍተሻ አገልግሎት	2	8	15	20	22	25	28	32	35	40	45	52	52
		የለውጥ ተግባራትን ማሳልበት	5	የተሰጡ የግንዛቤ ማስጨበጫ ስራዎች ብዛት	5	-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10
		ዘርፈ ብዙ ጉዳዮች ተካታችነትን ማስፋት	4	በዘርፈ ብዙ ትኩረት በሚሹ ጉዳዮች ላይ የተሰጡ የግንዛቤ ማስጨበጫ ሥራዎች ብዛት	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
		የደንበኞችን/የ	5	የተዘጋጀ የመድረክ ብዛት	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

የዕይታ መስኮች	ክብደት በመቶኛ	የስትራቴጂያዊ ግቦች	ክብደት	መለኪያዎች (measures)	ክብደት	መነሻ	ፈላጊዎች(targets)										
							2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	የተጠቃለለ የ10 አመት
		ባለድርሻ አካላትን ተሳትፎ ማሳደግ		የተገልጋይና ባለድርሻ አካላት ተሳትፎ በመቶኛ	3	60	63	66	69	72	75	76	77	78	79	80	80
		የአገልግሎት ጥራትን ማሳደግ	5	በስታንዳርዱ መሠረት የተሰጡ አገልግሎቶች በመቶኛ	5	-	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	100
		የመልካም አስተዳደር ውጤታማነትን ማሳደግ	5	በጋራ መድረክ የተለዩና የተቀረፉ የመልካም አስተዳደር ችግሮች በመቶኛ	5	-	65	70	75	85	95	96	97	98	99	100	100
መማሪያና ዕድገት	20	የሰራተኞችን የመፈጸም አቅም ማሳደግ	6	የሠራተኞችን የአቅም ክፍተት መሠረት በማድረግ የሚሰጡ የብቃት ማሳልበቻ ሥልጠናዎች ብዛት	4	-	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
				ክፍተት የሥራ አፈጻጸም ያስመዘገቡ ሠራተኞች በመቶኛ	2	-	60	62	64	66	68	70	73	76	79	81	81
		የኢንፎርሜሽንና ቴክኖሎጂ አጠቃቀምን ማሳደግ	5	በኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ ዙሪያ የተሰጠ ሥልጠና ብዛት	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
				የኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ መጠቀም የቻሉ ሠራተኞች በመቶኛ	2	80	82	85	87	89	90	92	94	97	98	100	100
		የአመራሩን የማስፈጸም አቅም ማሳልበት	5	የተሰጡ የአመራር ብቃት ማሳልበቻ ስልጠናዎች በቁጥር	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
				አሠራተኞች ጋር በጋራ የተደረጉ መድረኮች	1	-	4	8	12	16	20	24	28	32	36	42	42

የዕይታ መስኮች	ክብደት በመቶ	የስትራቴጂያዊ ግቦች	ክብደት	መለኪያዎች (measures)	ክብደት	መነሻ	ፈላጊዎች(targets)										የተጠቃሰለ የ10 አመት
							2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
				በቁጥር													
				ብቃት ክህሎትና ሥነ ምግባር ያለው የሰው ኃይል በመቶ	1	60	65	65	70	70	75	80	80	80	80	80	80
				• በስራ ቡድን የተደረጉ ውይይቶች ብዛት	1		48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48
		አሰራርንና አደረጃጀትን ማሻሻልና ውጤታማ የአነርጂ ዘርፍ ሪፎርም	4	• የባለስልጣኑን አዲስ አደረጃጀት መስራት በመቶ	1	0	10	15	20	25	50	55	60	65	80	100	100
				• በራሱ የገቢ ምንጭ የሚተዳደር ተቋም	1	0	10	15	20	25	50	55	60	65	80	100	100
				• የራሱ የሆነ የደሞዝ አደረጃጀት እንዲኖረው ማስቻል	1	0	10	15	20	25	50	55	60	65	80	100	100
				• የራሱ የሆነ የፍተሻ ላባራቶሪ እንዲኖረው ማስቻል	1	10	20	30	40	45	50	55	60	65	70	75	75

7. ዋና ዋና ግቦችዕቅድ

ዋና ዋና ግቦች	መለኪያ	መነሻ	የሚደረስበት ትንበያ									
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
የኤሌክትሪክ ሥራ (ዲዛይንና ቁጥጥር፣ ኢንስታሌሽን፣ ፍተሻና ምርመራ) ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት መስጠትና ማደስ	ቁ/ር	1200	1320	1452	1598	1756	1932	2221	2554	2937	3378	3885
በኤሌክትሪክ ኃይል ማመንጫ፣ ማከፋፈያ ጣቢያ፣ ማስተላለፊያ፣ ማከፋፈያ ኔትወርክ የክትትል ኢንስፔክሽን ሥራ ማካሄድና ሪፖርት ማዘጋጀት፣	ቁ/ር	64	74	93	102	113	124	136	150	165	182	200
ኤሌክትሪክ ነክ ንግድ ስራዎች ዘርፍ ለተሰማሩ አመልካች ድርጅቶች ሰርተፊኬት መስጠት እና ኢንስፔክት ማድረግ	ቁ/ር	575	632	694	765	842	926	1018	1120	1232	1355	1490
የኤሌክትሪክ ሥራና የኤሌክትሪክ ኢንቨስትመንት ፈቃድ የወሰዱ የዘርፉ አልሚዎች በፍቃድ ግዴታዎች መሠረት እያከናወኑ ስለመሆኑ በመስክ ሥራ ማየት	ቁ/ር	4	4	5	5	5	5	6	6	6	6	6
የኤሌክትሪክ ኢንቨስትመንት ፈቃድ መስጠት፣ ማደስና ኢንስፔክት ማድረግ	ቁ/ር	50	50	52	54	55	56	58	60	62	64	64
በከተሞች የኤሌክትሪክ ደንበኞች በአገልግሎት አሰጣጥ ላይ ስላላቸው እርካታ በመጠይቅ ዳሰላ ማከናወን	ቁ/ር	10	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
ከሪጉላቶሪ ሥራ ከተገልግሎት የአገልግሎት ክፍያ ገቢ በመሰብሰብ ወደ ፋይናንስ ማስተላለፍ	በሺብር	105.55	105.55	105.55	105.55	105.55	105.55	105.55	105.55	105.55	105.55	105.55
ስለአገሪቱ የጂኦተርማል ሀብት በቃል፣ በኢሜል፣ በኤግዚቢሽንና ሴሚናር መረጃ መስጠት	ቁ/ር	202	150	165	165	174	178	180	184	194	202	209
በጂኦተርማል አዋጅና ደንብ ላይ በመመስረት	ቁ/ር	-	5	4	3	3	2	-	-	-	-	-

ዋና ዋና ግቦች	መለኪያ	መነሻ	የሚደረሰበት ትንበያ									
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
መመሪያዎችን እንዲወጡ መስራት												
ቀደም ሲል ፈቃድ በወሰዱና በልማት ዕቅድ ዘመኑ በሚሰጡ አዳዲስ ፈቃዶች ላይ የመስክ የክትትል ሥራ ማከናወን	ቁ/ር	24	6	8	8	10	10	10	10	10	10	10
የቅኝት፣ ምርመራ፣ የማማከር፣ የቴክኒክ ነክና ጉዳንድ መስክ የማልማትና የመጠቀም ፈቃድ መስጠት	ቁ/ር	4	4	5	5	5	6	6	6	7	8	8
ባለፈቃዶች የሚያቀርቡትን የወር፣ ዓመታዊና የ5ዓመት ሪፖርቶች መገምገምና አስተያየት መስጠት	ቁ/ር	14	8	10	12	15	15	15	15	15	15	15
የባለፍቃዶች የቀረጥ ነጻ ጥያቄን በማጣራት ድጋፍ መስጠት	ቁ/ር	14	45	60	55	50	40	45	50	55	60	65
የጂኦተርማል ናሙና ወደ ውጪ ለመላክ ጥያቄ ሲቀርብ ድጋፍ መስጠት፣	ቁ/ር	7	30	25	25	20	15	20	20	20	25	25
በጂኦተርማል ሥራ ለሚሰማሩ የውጭ ዜጎች ድጋፍ መስጠት	ቁ/ር	21	25	25	25	20	15	20	15	19	25	25
የስራ ዕድል ፈጠራ (ቋሚና ጊዜያዊ የሥራ ዕድል)	ቁ/ር	608	320	369	420	450	500	608	670	700	720	720
የሀገሪቱን የጂኦተርማል ሀብት በማደራጀት የጂኦተርማል ካዳስተር ምስረታ የመጀመሪያ ምዕራፍ	%	40	40	60	-	-	-					
በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች በኢንዱስትሪዎች ላይ የቅኝት ኢነርጂ ኦዲት ማድረግ የኢንዱስትሪዎችን የሃይል አጠቃቀም መገምገምና የብክነት መንስኤዎችን መለየት	ቁ/ር	30	30	30	35	40	40	40	40	40	40	40
በኢንዱስትሪዎች ላይ የዝርዝር ኢነርጂ ኦዲት ስራ በማድረግ የኢንዱስትሪዎችን የሃይል አጠቃቀም መገምገምና የብክነት መንስኤዎችን መለየት	ቁ/ር	5	5	5	5	6	6	7	7	8	8	10

ዋና ዋና ግቦች	መለኪያ	መነሻ	የሚደረስበት ትንበያ									
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
በቀደሙት ዓመታት ኢነርጂ አዲት በተሰራባቸው የተመረጡ ኢንዱስትሪዎች ኃይል ቆጣቢ እና ብቃት ያላቸው ቴክኖሎጂ ዕቃዎች ብቻ አገልግሎት ላይ መዋላቸውን፣ በአዲት ሪፖርት ላይ በተሰጣቸው የመፍትሄ ሀሳብ መሰረት የማስተካከያ እርምጃ መውሰዳቸውን እና መተግበራቸውን እንዲሁም ጉልህ የኢነርጂ ብክነት በተገኘባቸው ላይ የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ ክትትል ማድረግ፤	ቁ/ር	10	10	15	20	20	20	25	25	25	25	25
NON TECHNICAL LOSS ለመከላከል በ10 ከፍተኛ ኢንዱስትሪዎች ላይ ድንገተኛ የሜትር ፍተሻ ማድረግ፤ ከኢንዱስትሪዎቹ አካባቢን የሚበክል ተረፈምርት ያለመለቀቁን፤ ሠራተኛውን ደህንነቱ በተጠበቀ የሥራ አካባቢ መሥራቱን ማረጋገጥ፡፡	ቁ/ር	10	20	25	30	30	30	30	30	30	30	30
የኢነርጂ ብቃትና ቁጠባን አስፈላጊነት በሚመለከት መረጃዎችን በመሰብሰብ፣ በመተንተን ውጤቱንም በተለያዩ ሚዲያዎች ማለትም በህትመት ውጤቶች፣ ኤሌክትሮኒክስ ተጠቅሞ በሁሉም ክልሎች በተለያዩ ቋንቋዎች ማስተዋወቅ፡፡	ቁ/ር	አልተጠናም	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
በክልሎች ሴቶችን ተሳትፎና ተጠቃሚነት በቤት ውስጥ የኢነርጂ መጠቀሚያ መሳሪያዎችን በብቃትና የአካባቢ ብክለትን በተከላከለ መንገድ ስለመጠቀም የግንዛቤ ማሳደግ	ቁ/ር	4	5	6	6	8	8	8	8	8	10	10
በከፍተኛ ሀይል ተጠቃሚ ኢንዱስትሪዎች የEnergy Manegement Unit (EMU) እንዲያቋቁሙና ሪፖርት እንዲያደርጉ ማድረግ እንዲሁም በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የቁጠባ ስምምነት መፈጸም	በመቶኛ		10	15	15	15	20	20	20	20	20	25

ዋና ዋና ግቦች	መለኪያ	መነሻ	የሚደረስበት ትንበያ									
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
የፈንድ አስተዳደርና አሰጣጥ መመሪያ እና የኢነርጂ ብቃት ተለጣፊ ምልክት አተገባበር መመሪያን እንዲጸድቁ ዝግጁ ማድረግ፤	በመቶኛ	0	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-
የኤሌክትሪክ ምጣድ ደረጃና ተለጣፊ ምልክት ትግበራ ፕሮጀክት	%	-	10	15	20	20	20	-	-	-	-	-
የኤሌክትሪክ ሞተር የአነስተኛ የኢነርጂ ብቃት ደረጃ የማስተዋወቅና የህግ ማእቀፍ ማውጣት	%	40	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-
የአገሪቱ የኢነርጂ ፍላጎት፣ የተመረተ፣ ጥቅም ላይ የዋለ እና ጥቅም ላይ ያልዋለ የኢነርጂ መጠን በየ 6 ወሩ መረጃ ከኃይል ማከፋፈያ ማዕከል (LDC) መሰብሰብ፣ መተንተንና በአገር አቀፍ ደረጃ ያለውን የT&D loss ብክነት መጠን ማወቅ፣ ብክነቱንም ከተቆጠበው የኢነርጂ መጠን ጋር ማነጻጸር፤ ለሚመለከታቸው ክፍሎች መረጃውን በድረገጽና በህትመት መልክ ማሰራጨት፡፡	በቁጥር	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ለኤሌክትሪክ ምጣድና ምድጃ አምራቾች የኢነርጂ ብቃት ተለጣፊ ምልክት ተጠቃሚ ማድረግ	በቁጥር	0	15	20	40	40	45	45	50	20	20	20
ለኢነርጂ ኦዲተሮች የሙያ ፈቃድ መስጠት	በቁጥር	0	20	30	40	40	45	45	50	50	50	50
ለኢነርጂ አገልግሎት ሰጪ ኩባንያዎች የስራ ፈቃድ መስጠት	በቁጥር	0	5	5	10	10	10	15	15	15	15	15
የኤሌክትሪክ ሞተር እና ምድጃ የኢነርጂ ብቃት ደረጃና ተለጣፊ ምልክት ትግበራ ፕሮጀክት												
የኤሌክትሪክ ሞተር የአነስተኛ የኢነርጂ ብቃት ደረጃ የማስተዋወቅና የህግ ማእቀፍ ማውጣት	%	40	30	30	-	-	-	-	-	-		
የኤሌክትሪክ ስቶቭ አነስተኛ ኢነርጂ ብቃት የመወሰንና የተለጣፊ ምልክት ትግበራ ፕሮጀክት	%	20	40	40								
በኤሌክትሪክ አምጥል፣ በሪፍሪጂሬተር፣ በልብስ ማጠቢያ የኢነርጂ ብቃት ተለጣፊ ምልክት												

ዋና ዋና ግቦች	መለኪያ	መነሻ	የሚደረስበት ትንበያ									
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ትግበራ ማከናወን												
የጥናት ይኩመንት እንዲዘጋጅ ማድረግ	በቁጥር	0	1									
በአምቼሎች ላይ የተለጣፊ ምልክት ትግበራ ማከናወን	%		20	20	20	20	20					
በሪፍሪጂሬተር ላይ የተለጣፊ ምልክት ትግበራ	%	0	-	10	10	20	20	10	10			
በልብስ ማጠቢያ ማሽን ላይ የተለጣፊ ምልክት ትግበራ ማከናወን	%	0	-	-	-	-	20	20	20	20	20	
የኤሌክትሪክ መጠቀሚያ መሳሪያዎችንና ምርቶችን በመፈተሽ ኢነርጂ አባካኝና ለህብረተሰቡ ደህንነት አስተማማኝ ያልሆኑ መሳሪያዎችን እና ምርቶች ላይ ቁጥጥር እንዲደረግ ማስቻል	በቁጥር	8	15	20	22	25	38	32	35	40	45	52
በኢነርጂ ተጠቃሚ ቴክኖሎጂዎች እና ግብዓቶች ላይ ምርምሮች ማካሄድ	በቁጥር	-	-	-	1		1		1		1	1
እየተሰሩ ያሉትን የኢነርጂ አዲት ሥራዎች ውጤታማነት በልኬት ማረጋገጥ	በቁጥር	-	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3
በባለሥልጣኑ እየተሰሩ ያሉትን ፕሮጀክቶች በመከታተል ውጤታማነታቸውን ማረጋገጥ	%	-	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
በየክልል መስተዳደር በኩል የሚሠሩ የፊት ሥራዎች የማላመድና መተግበር አቅም ማሳደግ	በቁጥር		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
የኢነርጂ ፊት-ላቶሪ ሥርዓት አሰራርንና አደረጃጀትን ማሻሻልና ውጤታማ የኢነርጂ ዘርፍ ሪፎርም መገንባት	በ%		10	15	20	25	30	35	40	45	50	60
ብቃት ክህሎትና ስነምግባር ያለው የሰው ኃይል	በ%		20	30	40	50	60	66	70	75	80	85

8. ለእቅዱ ወሳኝ የሆኑ ሰብአዊና ቁሳዊ ሃብቶች

- የሰለጠነ የሰው ኃይልና የበለጠ መሻሻል የሚችል ሃብት
- እንደ አዲስ የተደራጀ ተቆጣጣሪ ተቋም
- በራሱ ገቢና የራሱ የሆነ የደሞዝ አደረጃጀት ያለው ተቋም

9. በአካባቢያዊ ዳሰሳ የተለዩ አስቻይ (Enablers) እና ፈታኝ (Pains) ሁኔታዎች

አስቻይ /Enablers/	ፈታኝ ሁኔታዎች/Pains/
• የኢነርጂና የጂኦተርማል አዋጅ ማሻሻያና ደንብ መጽደቁ • በኢነርጂ አዋጁና በደንቡ መሰረት በርካታ መመሪያዎች ፕሮግራሞችና ኮዶች መጽደቃቸው፡፡ • በቡድን የመሥራት ባህል እየዳበረ መሆኑ፤ • መንግሥት ስዘርፉ ልማት ያለው ቁርጠኝነት ከፍተኛ መሆኑ፤ • እያደገ ያለው ኢኮኖሚ ለኢነርጂ ልማት ምቹ ሁኔታ መፍጠሩ፤ • የኢነርጂ ቁጥጥሩን የሚያግዙ የተሻሻሉ ቴክኖሎጂዎች መኖራቸው፤ • የለውጥ መሳሪዎችን (BPR ፣BSC እና ሌሎች) እንዲተገበሩ መደረጉ፤ • በህግ ማዕቀፉ የኃይል ግዥ ስምምነት (PPA) አስተዳደርና የማስፈጸሚያ ስምምነት (Implementation Agreement) መጽደቁ፤	• በራሱ የፋይናንስ ምንጭ እራሱን ለማስተዳደር የሚያስችል የህግ ማዕቀፍ አለመኖር፤ • የኢነርጂ አዋጅን መሠረት በማድረግ አዲስ ተቋማዊ አደረጃጀት ቢፀድቅም ሰራተኛውን ሊያቆይና ከገበያ ሊስብ የሚችል የደመወዝ ስኬልና ጥቅማጥቅም ባለመኖሩ የሰው ኃይል ፍልሰት እየተባባሰ መሄዱ፤ • የኤሌክትሪክ ኃይል አመንጨው፤አገልግሎት ሰጪውና ተቆጣጣሪው ባለሥልጣኑ ለአንድ ሚኒስቴር መ/ቤት ተፈጻሚ ሆኖ እንዲቀጥል ማድረጉ፤ • የኤሌክትሪክ ኃይል ተጠቃሚው ሕብረተሰብ ጥራት ባላቸው ዕቃዎች እና ብቃታቸው በተረጋገጠ ባለሙያዎች የመጠቀም ልምድ አናሳ መሆኑ፤ • ፈታኝነት ያልተጠበቀ የኢነርጂ መጠቀሚያ ቴክኖሎጂዎች በገበያ ላይ መገኘታቸው፤

10. የማስፈፀሚያ ስልቶች

- በአሥር ዓመት የልማት መሪ እቅድ ባለሥልጣኑ ሊያጋጥመው የሚችለውን የሰው ኃይል እና የፋሲሊቲ ዕጥረት ማሟላት
- በባለሥልጣኑ ከሚሰሩ ሥራዎች ውስጥ በክልሎች ሊሰሩ የሚችሉት ተለይተው በማላመድ እና በማብቃት ማስተላለፍ
- ከባለድርሻዎች እና ተባባሪዎች ጋር በቅንጅት ሊሰሩ የሚገቡ ተግባራትን በትስስር መግባቢያ ሰነድ አግባብ መፈጸም
- የፋይናንስ እና የቴክኒክ ድጋፍ ማፈላለግ እና መተግበር
- መረጃዎችን በማደራጀት በተለያዩ መልክ ለሚመለከታቸው አካላት እንዲደርሳቸው ማድረግ
- በተለያዩ በቡዙሃን መገናኛ ዘዴዎች ፕሮሞሽን ስራዎች በመስራት የተለያዩ አውደ ጥናቶችን ማዘጋጀት
- ሶስቱን የክትትልና ድጋፍ አግባቦችን መተግበር

11. የማስፈጸም አቅም ግንባታ

- የኢነርጂ አቅርቦት ለማሳደግ በዘርፉ ባለሀብቱ እንዲገባ ፈጣን የፈቃድ አሰጣጥ ሁኔታዎችን ማመቻቸት

12. የክትትል፣ ድጋፍ እና ግምገማ ሥርዓት

የተዘጋጀው ዕቅድ ውጤታማነቱንና ቀጣይነቱን ለማረጋገጥ የክትትልና ግምገማ ሥራዎችን በተለያዩ ደረጃ ማከናወንና ሦስቱ የክትትልና ግምገማ አግባቦች መከተል አስፈላጊ ነው።

የአፈፃፀም ክትትልና ግምገማ በማካሄድ በርካታ ሥራዎች የሚሰሩ ሲሆን ስትራቴጂን መሰረት አድርጎ የሚከናወነው የክትትልና የግምገማ ስርዓት ሰፊ የጊዜ ሽፋን ሊኖረው ይገባል። በዚህም መሰረት የተዘጋጀው ስትራቴጂክ ዕቅድ ውጤታማነቱንና ቀጣይነቱን ለማረጋገጥ የክትትልና ግምገማ ሥራዎችን በተለያዩ ደረጃ ማከናወን አስፈላጊ ነው።

የክትትል፣ ድጋፍና ግምገማ ሥርዓት ዓላማ፡-

- የተቀመጡ ግቦችና የማስፈጸሚያ ስልቶች በስትራቴጂያዊና ዓመታዊ ዕቅድ ዝግጅት ሂደት የተለዩ ክፍተቶችን ለመሙላት የሚያስችሉ ስለመሆናቸው፤
- የታቀዱ ስራዎች በተያዘላቸው መርሃ ግብር መሰረት እየተከናወኑ ስለመሆናቸው፤
- በዕቅድ ተይዘው የሚከናወኑ ሥራዎች የተቋሙን ተልዕኮና ራዕይ ከማሳካት አንጻር ያሉበትን ደረጃ ለመገምገም፤
- የሚከናወኑ ሥራዎች ወደፊት ተጠናክረው የሚሄዱበትን አቅጣጫ ለማመላከት፤

- በትግበራ ሂደት የሚያጋጥሙ ችግሮችን በመለየት ትክክለኛና ወቅታዊ ድጋፍለመስጠት ነው።

ከላይ የተቀመጡ የክትትልና ግምገማ ዓላማዎችን ለማሳካት በየደረጃው ጥቅም ላይ ሊውሉ የሚችሉ ዘዴዎች፦

- የአፈጻጸም ሪፖርት፣ የዳሰሳ ጥናት፣ የግምገማ መድረኮችን (ስብሰባዎችን) ማካሄድ እና
- የአካል ምልከታን (የድጋፍና ቁጥጥር) የሚያካትት ይሆናል።

የክትትልና ግምገማ ሥራዎች የዕቅዱን ውጤታማነት ለማረጋገጥ እንዲችሉ በየደረጃው የሚገኙ አካላት ሚናና ዝርዝር ተግባራት እንደሚከተለው ተለይተው ቀርበዋል።

የኢፌዴሪ ሕዝብ ተወካዮች የተፈጥሮ ሃብት ልማትና አካባቢ ጥበቃ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ

- በየሩብ ዓመቱ የባለስልጣኑን ዕቅድ አፈፃፀም (የፊዚካልና ፋይናንስ) ይገመግማል፤ አስፈላጊውን ግብረ መልስ ይሰጣል፤

የውሃ፣ መስኖና ኤሌክትሪክ ሚኒስቴር

- በየሩብ ዓመቱ የባለስልጣኑን የፊዚካል ዕቅድ አፈፃፀም ይገመግማል፤ አስፈላጊውን አቅጣጫ ያስቀምጣል።

የባለስልጣኑ ዋና ዳይሬክተር፣

- የሥራ ሂደቶችን የአፈጻጸም ሪፖርት በየ15 ቀኑ እና በየወሩ እንዲያቀርቡ ያደርጋል፤
- በአፈጻጸም ሂደት ያጋጠሙ ችግሮችን በመለየት/እንዲለይ በማድረግ ወቅታዊና ትክክለኛ ድጋፍ ያደርጋል፤
- የባለስልጣኑ ዕቅድ አፈፃፀም (የፊዚካልና ፋይናንስ) በወር፣ በየሩብዓመቱ ፣ በስድስት ወር፣ የዘጠኝ ወራት እና የአመት አፈፃፀም በመገምገም/እንዲገመገም በማድረግ የተዘጋጀውን ሪፖርት ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል፤
- ከየሥራ ክፍሉ (በየሳምንቱ) የሚቀርቡ የኦፕሬሽን አፈጻጸም ሪፖርቶችን በማየት ክትትልና ድጋፍ ያደርጋል።

ዳይሬክቶሬት(የስራ ክፍል)

- የዳይሬክቶሬቱን ወርሃዊ አፈጻጸም ሪፖርት ወር በገባ በ25ኛው ቀን (Soft and HardCopy) ለዕቅድ ዝግጅት ክትትልና ግምገማ ሪፖርት ያቀርባል።
- በየሳምንቱ በሥሩ የሚገኙ ቡድኖችን የዕቅድ አፈጻጸም ሪፖርት ይቀባላል ይገመግማል፤

- ሠራተኞች የሚያቀርቧቸውን የሥራ ሪፖርቶች በመመርመር፣ ሰራተኛው ባቀረበው ሪፖርት ውስጥ ያከናወናቸውን ሥራዎች በእቅድ ከተሰጡት ስራዎች ጋር በማነጻጸር ይገመግማል፤
- ልዩና ውስብስብ የሆኑ ሥራ የተሰጧቸውን ሰራተኞች የሥራ ክንዋኔ በጥንቃቄ ይከታተላል፤ የዳይሬክቶሬትን ወርሃዊ፣ የሩብ ዓመትና ዓመታዊ አፈጻጸም ሪፖርቶች ለለውጥና መልካም አስተዳዳሪ ዳይሬክቶሬት ይልካል፡፡
- ከተገለጋዮች የሚሰጡ አስተያየቶችን በመመርመር፣ ባለጉዳዮች የሚያቀርቧቸውን አስተያየቶች፣ ቅሬታዎችና አቤቱታዎች በሚገባ መመርመርና ጠቃሚ ሀሳቦችን መውሰድ፤
- የሰራተኞችን የሥራ አፈፃፀም በመከታተል በሰራተኞች በኩል የተፈፀሙ የአሰራር ስህተቶች ሲያጋጥሙ እንዲስተካከሉ ማድረግ፤
- ሌሎች ዳይሬክቶሬቶች የሚሰጧቸውን አስተያየቶች በመገምገም፣ ስህተቶች መኖራቸው ከተገለፀ እነዚህን መሰረት በማድረግ የወደፊቱ አሰራር ሊሻሻል የሚችልባቸውን መንገዶች መቀየስ፤
- ሰራተኞች ያከናወኗቸውን ሥራዎች በግንባር መጎብኘት፤

ዝግጅት፣ ክትትና ግምገማ ዳይሬክቶሬት

- የዳይሬክቶሬቶችን ወርሃዊ፣ የሩብ ዓመት፣ የግማሽ ዓመት፣ የዘጠኝ ወራት እና ዓመታዊ አፈጻጸም ሪፖርት ከሥራ ክፍሎች ያሰባስባል፡፡
- በባለስልጣኑ የሚገኙ የስራ ሂደቶችን ወርሃዊና የሩብ ዓመት አፈጻጸም ሪፖርቶች በማጠቃለል ወር በገባ በ5 ቀናት ውስጥ ያቀርባል፡፡
- የባለስልጣኑ ዕቅድ አፈፃፀም (የፊዚካልና ፋይናንስ) በየሩብ ዓመቱ በመገምገም የተዘጋጀውን ሪፖርት ለውሃ፣ መስኖና ኢነርጂ ሚኒስቴር እና ለሕዝብ ተወካዮች ምክርቤት የተፈጥሮ ሃብት ልማትና አካባቢ ጥበቃ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ ይልካል፡፡
- በባለስልጣኑ የሚገኙ ዳይሬክቶሬቶችን የተጠቃለለ ዓመታዊ አፈጻጸም ሪፖርቶች በማጠቃለል የአዲሱ በጀት ዓመት የመጀመሪያ ወር መጨረሻ ላይ ዓመታዊ ሪፖርቱን ያቀርባል፡፡
- የመስክ/የአካል ጉብኝት ፕሮግራም ያዘጋጃል፤ ያስተባብራል፤

የህዝብ ግንኙነትና ኮሚኒኬሽን ዳይሬክቶሬት

- የለውጥ እንቅስቃሴዎችን እየተከታተለ ይዘግባል፣ ያስተዋውቃል፣ ያበረታታል፣ ለውጡ እንዲቀጣጠል አመቺ ሁኔታዎች እንዲፈጠሩ ያደርጋል፣
- የተቀመሩ መልካም ተሞክሮዎችን የባለስልጣኑ ማህበረሰብ እንዲያውቃቸው ልዩ ልዩ መንገዶችን በመጠቀም ያስተዋውቃል፣ እንዲስፋፉም አመቺ ሁኔታ ይፈጥራል፣
- የመስክ/የአካል ጉብኝት ፕሮግራሞች በሚዘጋጁበት ወቅት ከዕቅድ ዝግጅት ክትትልና ግምገማ ዳይሬክቶሬት ጋር በመሆን ተቀናጅቶ ይሰራል።

የለውጥና መልካም አስተዳደር ዳይሬክቶሬት

- የለውጥ ስራዎችን በተመለከተ የአመቱን እቅድና በየሩብ አመቱ አፈጻጸም ለእቅድ ዝግጅት ክፍል ይልካል
- የመልካም አስተዳደር እቅድ ያቅዳል የሩብ አመቱን አፈጻጸም ለእቅድ ዝግጅት ክፍል ይልካል

10. የፋይናንስ ፍላጎት

የፕሮግራም/አላማ/		የበጀት ፍላጎት(በሚሊዮን ብር)										
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	ድምር
ድጋፍ ሰጪ	መደበኛ	14.56	15.5	16.00	16.50	17.00	17.20	17.60	17.80	17.90	18.00	168.00
	ፕሮጀክት											
ብቃትና ቴክኒካል ፊት-ሌሽን	መደበኛ	1.842	2.23	2.698	2.97	3.26	3.591	3.95	4.39	4.83	5.31	35.07
	ፕሮጀክት											
ፈቃድና ኢኮኖሚክ ፊት-ሌሽን	መደበኛ	.75	1	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	13.35
	ፕሮጀክት											
ጂኦተርማል ሃብት ልማት	መደበኛ	8.09	5.55	5.77	5.88	5.99	6.00	6.22	6.44	6.66	6.88	63.35
	ፕሮጀክት											
ኢነርጂ ብቃትና ቁጠባ	መደበኛ	1.5	1.7	1.8	1.85	1.87	1.89	2.00	2.22	2.44	2.66	19.23
	ፕሮጀክት	6	8	15	15	20	20	30	30	40	40	224.00
ኢነርጂ ምርምርና ስርጸት ሜዝርመንት ቪሪሌሽንና ላብራቶሪ ፍተሽ ዳሬክቶሬት	መደበኛ	1.6	1.65	1.67	1.68	2.00	2.22	2.24	2.26	2.30	2.32	19.94
	ካፒታል		3	4	4	4	6	6	8	8	10	53
ጠቅላላድምር												595.94

ዕዝል 2.፡ በልማት ፕላኑ ውስጥ ተግባራዊ የሚሆኑ ከ30 ሚሊዮን የአሜሪካን ዶላር በላይ ካፒታል የተመደበላቸው ፕሮጀክቶች ዝርዝር(እነዚህ በዘርፎች ካክል ትስስር ሚፈጥሩ ወይም ለዘርፎች ግባት የሚያቀርቡ ናቸው ተብሎ ይታሰባል፡

ተ.ቁ	ነባር ፕሮጀክቶች (on-going projects)	የፕሮጀክቱ ባለቤት ¹	ፕሮጀክቱ የሚካሄድበት ቦታ	የተጀመረበት ጊዜ	የሚጠናቀቅበት ጊዜ	የተመደበለት ካፒታል በሚሊዮን ብር	የሚፈጥረው የስራ እድል	ከዋና መስመር ያለው እርቀት በክ.ሜ	በፕሮጀክቱ አላማ ላይ የተሳተፍ ሌላ ዘርፎች	የታሰበለት አላማ
1	የኤሌክትሪክ ሞተር አነስተኛ የኢነርጂ ብቃት ተለጣፊ ምልክት ተግባራዊ ማድረግ	ኢ.ኢ.ባ		2011	2014	20,745,000				
2	የኤሌክትሪክ ስቶቭ አነስተኛ የኢነርጂ ብቃት ተለጣፊ ምልክት ተግባራዊ ማድረግ	ኢ.ኢ.ባ		2011	2014	4,000,000				
3										
ጠቅላላ ካፒታል (በሚሊዮን ብር)										
ተ.ቁ	አዲስ ወደ ትግበራ የሚገቡ ፕሮጀክቶች	የፕሮጀክቱ ባለቤት ²	ፕሮጀክቱ የሚካሄድበት ቦታ	የሚጀመርበት ጊዜ	የሚጠናቀቅበት ጊዜ	የተመደበለት ካፒታል በሚሊዮን ብር	የሚፈጥረው የስራ እድል	ከዋና መስመር ያለው እርቀት በክ.ሜ	በፕሮጀክቱ አላማ ላይ የተሳተፍ ሌላ ዘርፎች	የታሰበለት አላማ(ምሳሌ ሌዩነትኛው ዘርፍ ግባት ለማቅረብ)
1										
2										
3										
4										
ጠቅላላ ካፒታል (በሚሊዮን ብር)										

ተ.ቁ	በጥናትና ዲዛይን ደረጃ ላይ ያሉ ፕሮጀክቶች	የፕሮጀክቱ ባለቤት ³	ፕሮጀክቱ የሚካሄድበት ቦታ	የተጀመረበት ጊዜ	የሚጠናቀቅበት ጊዜ	የተመደበለት ካፒታል በሚሊዮን ብር	የሚፈጥረው የስራ እድል	ከዋና መስመር ያለው እርቀት በኪ.ሜ	በፕሮጀክቱ አላማ ላይ የተሳተፉ ሌላ ዘርፎች	የታሰበለት አላማ(ምሳሌ ሌዋትኛው ዘርፍ ግባት ለማቅረብ)
1	የኤሌክትሪክ የምጣድና ምድጃ ሽክላ አፈር ጥናት	ኢ.ኢ.ባ	በተለያዩ ክልሎች	2013	2015	4.5	30 ሰዎች ጊዜያዊ		የአፈር ምርምር ላብራቶሪዎች	ለኢነርጂ ብቃትና ቁጠባ
2	የኢነርጂ ፍተሻ ላብራቶሪ ግንባታ	ኢ.ኢ.ባ	አዲስ አበባ	2013	2017	96	10 ሰዎች		በኢነርጂ ምርምር ላይ የሚሰሩ ተቋማት	በኢነርጂ አጠቃቀም ፍተሻና የተለያዩ የኤሌክትሪክ ምርቶች ላይ ፍተሻ ለማካሄድ
3										
4										
5										
6										
7										
	ጠቅላላ ካፒታል									

ዕዝል 3፡ የልማት ፕላን የሠው ኃይል ፍላጎት በትምህርት ደረጃ/የሙያ መስክ(ዘርፉ ካስቀመጠው የእድገት አቅጣጫ ጋር የተጣጣመ የሰው ሀይል ዝርዝር)

የትምህርት ደረጃ/የሙያ መስክ	መነሻ ዓመት (Stock) 2012	ትንበያ										የ10 ዓመት/ አመት ድምር
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
4ኛ ክፍል ያጠናቀቀ/ች	6						-	-	-	-	-	-
8ኛ ክፍል ያጠናቀቀ/ች	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10ኛ ክፍል ያጠናቀቀ/ች	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
መሰናዶ(12ኛ ክፍል) ያጠናቀቀ/ች	3	2	1	2	1	1	-	-	-	-	-	7
በቴክኒክና ሙያ የተመረቀ/ች												
ደረጃ (level) 1 (Accounting /Human Resource Management)	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2
ደረጃ (level) 2 (Accounting)	2	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	3
ደረጃ (level) 3 (Servaying Technology)	2	-	1 -	-	-	1	-	-	-	-	-	2
ደረጃ (level) 4 (Accounting)	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
ደረጃ (level) 5	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ኮሌጅ ዲፕሎማ												
በተፈጥሮ ሣይንስ/የሙያ መስክ												
ምሳሌ፡- ኬሚስትሪ (Chemistry)												
▪ Electricity	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
▪ General Drafts Technician	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
በማህበረሰብ ሣይንስ/የሙያ መስክ												
ምሳሌ፡- ሒሣብ አያያዝ (Accounting)												
▪ Accounting	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	2
▪ Secretarial Science	5	2	1	-	1	2	2	1	-	-	-	9
▪ Purchasing and Supply Management	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1

የትምህርት ደረጃ/የሙያ መስክ	መነሻ ዓመት (Stock 2012)	ትንቢያ										የ10 ዓመት/ የ 5 አመት ድምር
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
የመጀመሪያ ዲግሪ												
በተፈጥሮ ሳይንስ (BSc)/የሙያ መስክ												
ምሳሌ፡ በምህንድስና ሳይንስ (Engineering)												
▪ Electrical Engineering	13	14	8	3	4	5	7	8	2	2	2	55
▪ Mechanical Engineering	4	3	4	2	2	1	-	-	-	-	-	12
▪ Geology	6	7	4	3	2	1	1	2	1	-	-	21
▪ Public Health	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
▪ Information Technology	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	4
በማህበረሰብ ሳይንስ (BA)/የሙያ መስክ												
ምሳሌ፡- ኢኮኖሚክስ (Economics)												
▪ Economics	5	3	3	2	2	1	-	-	-	-	-	11
▪ Management	9	3	3	2	2	2	1	1	-	-	-	14
▪ Accounting	9	4	3	2	2	1	1	1	1			15
▪ Journalism	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
▪ Law	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3
▪ English Language	1	1	-	-	-	-	-	--	-	-	-	1
የማስተርስ ዲግሪ												
በተፈጥሮ ሳይንስ (MSc)/የሙያ መስክ												
ምሳሌ፡- ባዮሎጂ፣ ፊዚክስ፣ ኬሚስትሪ												
▪ Electrical Engineering /Energy Technology	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
▪ Geology	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
በማህበረሰብ ሳይንስ (MA)/የሙያ መስክ												
ምሳሌ፡- የሒሳብ አያያዝ (Accounting)												
▪ Accounting	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ፒኤችዲ (ዶክተሬት ዲግሪ)												
በተፈጥሮ ሳይንስ/የሙያ መስክ												
ምሳሌ፡- የህክምና ዶክተሬት፣ ፊዚክስ				50								
▪ ድምር		44	30	19	17	16	16	13	5	4	2	